

Aanwezig**Voorzitter**

De heer G.A.A. Verkerk

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw F. van Amerongen
De heer F. van Bemmelen
De heer A. van den Berg
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw M.E. Koopman
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
De heer G. Kruger
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man
De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer U. Oelen

Vervolg aanwezig:

De heer J.C. Paredes Sanchez
Mevrouw M. Pelzer
Mevrouw J. Schröter-Haas
De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
De heer R.J. de Vries
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen
Wethouder, mevrouw J.N. Besteman-De Vries
Wethouder, de heer J. Keus
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier

J.A. Massaar bpa
Verslag: P.E. van Santen

Afwezig:

-

Betreft

Verslag gemeenteraadsvergadering

Datum

November 2020

(de opname van deze vergadering is te zien en te beluisteren op onze site www.rijswijk.nl onder Raad live)

Opening

De voorzitter heropent de vergadering. Het debat over de begroting 2021 wordt voortgezet en afgerond. De voorzitter schetst kort het programma van de avond, na de eerste termijn op 3 november vindt vandaag de tweede termijn en besluitvorming over moties, amendementen en 3 voorstellen plaats.

4. Begrotingsdebat – tweede termijn

De voorzitter geeft de heer Kruger (BVR) het woord in de tweede termijn van de raad.

De heer Kruger (BVR) dankt het college voor de beantwoording van vragen in de eerste termijn. In de eerste termijn heeft de heer Kruger een amendement aangekondigd voor de parkeervergunning. Naar aanleiding van de beantwoording van wethouder Lugthart dat het technisch wat lastig is om een afwijkend tarief voor de tweede en de derde auto in te voeren, omdat die kosten die hij dan moet maken eigenlijk niet opwegen tegen de resultaten voor de derde of de vierde auto wenst de heer Kruger een kleine wijziging aan te brengen bij het amendement punt 2.1 en 2.2. Namelijk dat we praten over de eerste bewoningsvergunning voor € 45 en bij 2.2 voor een tweede en een derde en volgende bewonersvergunning per jaar € 45. Verder is het goed om t.a.v. de afvalverwerking met de raad een discussie te voeren over hoe de gemeente moet omgaan met het aanbod van grof vuil. BVR is er de afgelopen dagen van diverse kanten op aangesproken. Leveranciers hebben de verplichting om afgedankt witgoed zoals matrassen, vaatwasmachines en dergelijke af te voeren. Helaas laten Rijswijkers nog steeds Avalex opdraaien om dat weg te komen halen. Dat kost veel geld, terwijl er in feite al betaald is voor het ophalen van het afval zoals de bedrijven dat moeten doen, zoals een Media Markt, Coolblue, Bol.com. Dat zou kosteloos mogelijk moeten zijn en als je dat niet wilt zou je op eigen kosten Avalex moeten kunnen inschakelen. Het amendement wordt straks ingebracht door D66

ingebracht namens alle coalitiepartijen.

De heer Kruger spreekt zijn verbazing uit op de beschuldigingen die oud-wethouders hebben geuit tegen de gemeente m.b.t. sjoemelen met cijfers. Het gaat om oud-wethouders die in een vorige periode actief waren en waarvan er één onlangs actief is geworden als fractie-assistent. De heer Kruger vindt het laagwaardig dat de beschuldigingen geuit worden zonder onderbouwing. De heren dragen blijkbaar kennis van vertrouwelijke stukken en verwijzen naar externe accountants. De vraag aan de voorzitter is of er geen strafbare feiten worden begaan en wat er gaande is i.v.m. geheimhoudingsplicht van raadsleden en fractieassistenten. De heer Kruger geeft aan dat er bij grote projecten een bepaalde vertrouwelijkheid is omdat het onderhandelingen zou kunnen bemoeilijken. De heer Kruger noemt de fractievoorzitter van de desbetreffende partij die er wellicht op wil reageren. **Mevrouw De Man (OR)** geeft aan te willen reageren. **De voorzitter** wil graag de orde van de vergadering bewaken, die gaat over de begroting. Dit heeft er zijdelings wat mee te maken, dus er is enige ruimte, maar geen uitgebreid debat.

De heer Kruger (BVR) geeft in reactie aan dat het over geld gaat, maar dat een reactie wellicht volgt in de bijdrage van mevrouw De Man.

Ander punt zijn de forum-bijeenkomsten die heel lang duren, overigens ook de raadsvergaderingen, en waarvan signalen komen dat bezoekers het niet goed inhoudelijk kunnen volgen. Beter Voor Rijswijk zou graag zien dat de Forumvergaderingen veel strakker en effectiever worden gehouden, zodat men het ook als buitenstaander veel beter kan volgen. Het vragenuurtje zou wat BVR geschrapt kunnen worden of ééns per maand een vragenavond kunnen organiseren voor raadsleden en burgers. Dit geeft ook transparantie richting de burgers. Mogelijk kan dit in het eerstvolgende presidium worden besproken om tot andere afspraken te komen.

De heer Kruger heeft in eerste termijn geen antwoord gehoord op de invulling van de bijeenkomsten in de wijken, waarvan vanwege Corona niets is gekomen.

Beter voor Rijswijk wil de volgende moties indienen:

Motie Hoge boetes voor mensen die stelselmatig de straten bevuilden, de in Den Haag en Rotterdam genoemde Hufferboetes. Om schone straten en parken te realiseren en vanwege de hoge kosten die moeten worden gemaakt om de veroorzaker op te sporen, zouden we het wenselijk vinden om die boetes te gaan fiscaliseren op dezelfde manier zoals dat wij doen met parkeerovertradingen. De betalingen van de boetes vloeien dan in de gemeentekas.

Motie Werk aan de winkel als vervolg op de toezegging van het vorige college om mensen die in een uitkering zitten, maar verder van gezond in lijf en leden, van de bank af te halen en te verleiden om wat werkzaamheden te gaan verrichten als een tegenprestatie. En als ze dat niet zouden doen, dan zouden er wellicht wat maatregelen komen met betrekking tot de uitkering die zij genieten. Het gaat om werkzaamheden zoals groenonderhoud, bestrijding van berenklaauw, gladheidsbestrijding.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Alberts (GL) voor de tweede termijn.

Mevrouw Alberts (Groenlinks) geeft aan dat deze tijd vraagt om creatieve ideeën en oplossingen. GroenLinks heeft drie moties en drie amendementen aangeleverd.

Als eerste, samen met de Partij van de Arbeid, de motie 30 als uitgangspunt, 50 alleen wanneer veilig, die, in navolging van recent door de Tweede Kamer aangenomen motie en al door het Rijk ondersteund, het college verzoekt een limiet van 30 kilometer per uur in Rijswijk als uitgangspunt te nemen en te onderzoeken waar en op welke termijn dit zou kunnen en hoe meer straten in RijswijkBuiten als woonerf kunnen worden ingericht.

Verder hebben we, samen met Rijswijks Belang en de Partij van de Arbeid, een motie om de gemeente grip te laten krijgen op het energieverbruik. Daarin verzoeken we het college om het Rijswijkse energieverbruik in kaart te brengen en jaarlijks een energiebegroting op te stellen. Want energie besparen gaat makkelijker als je weet hoeveel je verbruikt.

En de derde en laatste motie Maaltijden bezorgen zonder zorgen, met het verzoek aan het college om de mogelijkheid te onderzoeken om in Rijswijk samen met ondernemers, aansluitend bij bijvoorbeeld de gemeente Den Haag, herbruikbare verpakkingen in de afhaal en maaltijdbezorging te stimuleren om zo minder afval te produceren. Alle drie de moties verzoeken het college de raad te informeren over de voortgang en zijn terug te vinden op iBabs.

Voorafgaand aan deze vergadering hebben we samen met de Partij van de Arbeid ook nog drie amendementen ingediend. Allereerst een amendement om de dekking van het niet 100%-kostendekkend zijn van de afvalstoffenheffing te vinden in het op het oude niveau terugbrengen

van het percentage van de WOZ-waarde van de ozb. Het compromis-amendement van de coalitiepartijen, dat we na indiening via iBabs ontvingen, kan GroenLinks waarderen, maar legt nog steeds onevenredig hoge lasten bij de zwakste schouders. Het ophalen van grofvuil apart in rekening brengen, is voor dat kleine onderdeel wel te verdedigen als de vervuiler betaalt. Eerder begrepen we namelijk van de wethouder Milieu dat bij het wegbrengen naar het afvalbrengstation grofvuil wel kan worden gescheiden en dat bij het ophalen van grofvuil aan huis dat niet gebeurt. En ook een stukje doorbelasting van de afvalstoffen aan de eigenaren van niet-woningen, is wat onze fractie betreft wel te verdedigen. Dus wat GroenLinks betreft combineren we de twee amendementen tot een geheel. Hopelijk baant de discussie die nu ontstaat rond de afvalstoffenheffing de weg vrij naar diftar: betalen voor je restafval waardoor we van afvalstoffenheffing naar grondstoffenopbrengsten kunnen gaan.

In de eerste termijn gaf GroenLinks een aantal voorbeelden van net vastgesteld beleid waarop het college direct bezuinigt. Eén daarvan is het participatiebeleid. De hartenkreet die sprak uit de bezuinigingen op het participatiebeleid te schrappen. Voor de financiële positie van de gemeente Rijswijk is het niet noodzakelijk om deze bezuiniging door te voeren, terwijl het effect op de uitvoering van het participatiebeleid groot is. De invoering van de nieuwe omgevingswet is weliswaar uitgesteld, maar participatie is er hoe dan ook een belangrijk onderdeel van en zonder goed participatieplan is de gemeente niet klaar voor de nieuwe wet. De vraag is hoe het college dat denkt te gaan opvangen.

Mevrouw Alberts roept het college en de raad middels een amendement op om de stelpost jeugd op te nemen. Het kan en mag en gebeurt ook in andere gemeenten. Het komt ook als grootste post op het sociaal domein uit het proces van transparant begroten. Laten we proberen samen te komen tot een breed gedeelde en gedragen visie. Dat is wat de samenleving in deze tijd van ons verlangt.

Mevrouw Alberts krijgt de indruk bij de ingediende amendementen en in te dienen moties dat de uitslag van vanavond al vast lijkt te staan, dat de coalitie met geforceerde eensgezindheid voorbijgaan aan de rest van de raad. In een zo groot mogelijk draagvlak voor de te nemen besluiten lijkt deze ouderwets handelende coalitie niet geïnteresseerd. Het open vizier is dichtgetimmerd. Waar het coalitieakkoord spreekt van Samen zijn we Rijswijk, houdt dat samen blijkbaar niet meer in dan de vijf partijen zelf. De coalitie staat vanavond alleen schouder aan schouder met elkaar in de verdedigingsmuur, die blijkbaar nodig is om de boel bij elkaar te houden. In voorbereiding op deze vergadering hadden we graag een uitgestoken hand gezien zoals we die zelf wel hebben geboden. De alternatieve dekking van het schrappen van ruim een half miljoen per jaar door de amendementen van de coalitiepartijen, waarvan de door het college voorgestelde bezuinigingen, de alternatieve dekking hiervan is op zijn zachtst gezegd mager te noemen. Gericht op wensdenken wat betreft het economisch beleid. Feitelijk onjuist.

Vergunningparkeren of ontbrekend, de handhaving vanaf 2022. Over het verhogen van de tarieven voor de tweede en volgende parkeervergunning had de wethouder Mobiliteit een goede bijdrage in het Forum vorige week dinsdag. Ruimtegebruik, parkeerdruk, lastenverdeling, allemaal redenen om tariefdifferentiatie in te willen voeren. Helaas hebben de coalitiepartijen er niets van aangetrokken en schrappen het amendement, deze maatregel in 2021. Terwijl juist nu, bij het vaststellen van de verordening voor de gemeentelijke belastingen en heffingen, het meest logische moment is om de parkeertarieven aan te passen. Van de brede mobiliteitsreserve blijft zo weinig meer over. Zeker gezien ook de dekking voor het in stand houden van de uitgaven aan handhaving voor komend jaar. We verbazen ons erover dat de coalitiepartijen voorstellen niet te bezuinigen op handhaving, maar wel op participatie en communicatie. Handhaven en is blijft een sluitstuk. Dus beter investeren in sociale cohesie en duidelijke communicatie. En als dat allemaal niet werkt, kun je gaan handhaven.

De wethouder Jeugd en Wmo vroeg in de eerste termijn om een akkoord op de opdracht geformuleerd in het betreffende actieplan. Dat doen we hierbij, maar wel met de volgende twee kanttekeningen. Voorkomen is beter dan genezen. Neem daarom de gevolgen voor vroegsignalering en preventie mee, indien het onderzoek naar korten van subsidies in het sociaal domein en/of afbouwen van open einderegelingen plaats zal vinden. Van dergelijke regelingen zijn we geen voorstander en nemen, in tegenstelling tot **de heer Van der Meij** in zijn eerste termijn, het oplopen van wachtlijsten niet voor lief. Voorkomen vraagt een integrale aanpak. Maar maak de aanpak dan ook echt integraal en vergeet daarbij de sport niet. Sportverenigingen zijn een vindplaats en kunnen bovendien een deel van de oplossing zijn. Investeer daarom niet alleen in professionals maar ook in vrijwilligers. Bijvoorbeeld op de sportverenigingen.

De heer Van der Meij (GBR) vraagt of de fractie van GroenLinks van mening is dat zolang de

uitgaves niet onder controle zijn, een wachtlijst acceptabel is? Of moeten we coûte que coûte die wachtlijsten vermijden, ondanks het feit dat we in het voortraject, waar ik het met mevrouw Alberts eens ben, nog de nodige investering moeten doen?

Mevrouw Alberts (GL) geeft in reactie aan dat wat GroenLinks betreft we altijd eerst moeten kijken naar waar het om gaat, waar we hier voor zijn in de stad. Voor de stad en de samenleving. Dus eerst kijken naar de mensen en dan kijken wat daarvoor nodig is. Wat er voor die mensen nodig is en voor die mensen willen we geen langere wachtlijsten want dat is niet in het voordeel van onze inwoners. Dus dat moeten we eerst vooropstellen en dan gaan we, dan moeten we de middelen erbij zoeken.

Voorkomen vraagt een integrale aanpak, maar maak de aanpak dan ook echt integraal en vergeet daarbij de sport niet. De minder kapitaalkrachtigen krijgen het zwaar in Rijswijk. College en coalitie bezuinigen op functies die juist voor deze mensen zo belangrijk zijn en leggen naar verhouding hogere lasten bij hen neer en zetten een streep door alle nieuwe sociale woningbouw. Wel willen we een lans breken voor de wethouder Minimabeleid. De kracht waarmee zij in de eerste termijn opkwam voor de minima, zien we nog te weinig bij deze coalitie. En de wethouder Energietransitie kan ook nog wat leren van hoe ze opkomt voor de belangen van haar portefeuille. Want tot nu toe laat hij niet blijken energie te hebben voor deze thematiek. Een gevoel van urgentie lijkt hem vreemd. Niets doen om klimaatverandering te voorkomen is veel duurder dan investeren in klimaatbeleid. Dat zou hem toch moeten aanspreken? Zorg ervoor om duurzaamheid echt verweven te laten zijn met alle beleidsterreinen, zo gaven we aan in de eerste termijn. Maak het een automatisme in het handelen van de gemeente om bij alle beslissingen de drie elementen van duurzaamheid: people, planet, prosperity, mens, milieu en welvaart, terug te laten komen om stappen te zetten richting een circulaire economie. Helaas heeft mevrouw Alberts andere partijen er niet of nauwelijks over horen spreken en de wethouder Duurzaamheid bleef ook stil op dit onderdeel. Graag een reactie.

De weg om tot het Huis van de Stad te komen is niet gemakkelijk, maar noodzakelijk om een smoel te geven aan de Rijswijkse identiteit. We hebben sinds de gemeenteraadsverkiezingen zelfs een asbestspecialist in de fractie en dat is al zeer nuttig gebleken in dat dossier. Volgende week komen we in de ingelaste raadsvergadering er verder op terug, constructief kritisch. Zo ook bij de brede welzijnsnota. De aangepaste versie daarvan zal in het Forum daarna op de agenda komen te staan.

We hebben als fractie veel input geleverd over wat we wel willen. In hoeverre het college, de wethouder Welzijn dit heeft opgepakt zullen we dan kunnen bespreken. Welzijn, dat is zeker in deze tijden belangrijk. Voorzitter, GroenLinks is zich ervan bewust dat we in deze bijzondere tijden leven en dat dit om keuzes vraagt. Maar er zijn andere keuzes te maken dan dit college en deze coalitie voorstelt. Keuzes voor een duurzame, meer sociale en rechtvaardige samenleving.

De voorzitter geeft de heer Sleddering (VVD) het woord voor de tweede termijn.

De heer Sleddering (VVD) spreekt zijn waardering en complimenten uit voor de inbreng van alle fracties, die voorstellen doen omdat zij op hun manier het beste voor de stad willen. De inbreng van het college vond de heer Sleddering niet passend, met de weinig inhoudelijke opmerkingen en soms helemaal geen antwoorden, werd voor de VVD het beeld bevestigd dat het college het wellicht allemaal niet zo bijster interessant vindt wat de raad, oppositie en coalitie, naar voren brengt.

Het antwoord op de vraag over het herijken van de subsidiebeleid betekent dat u wel kort op de subsidies, maar niet aan de herijking toekomt. Dat is jammer. Want herijking is juist een hulpmiddel om een goede keuze te maken wie wel, wie niet of wie meer of minder subsidie krijgt. U hanteert noodgedwongen de kaasschaaf en we hebben weer een begrotingsjaar verloren. Het antwoord op onze vraag over het aanleggen van glasvezelnetwerk in Rijswijk sloeg echt nergens op. U vergeleek onze situatie met Twente. Twee van onze fractieleden wonen, in tegenstelling tot de wethouder, wel in Rijswijk en hebben hun roots in Twente, dus zij kunnen die vergelijking wel maken. En zij zeggen mij dat uw vergelijking kant noch wal raakt. U gaat uit van de intentieverklaring met aanbieders. Is mooi, maar de VVD wil actie. De VVD wil dat er binnen anderhalf jaar een glasvezelnetwerk in Rijswijk beschikbaar is. Hoe langer dit gaat duren, hoe erger het wordt. En de ACM waarschuwt niet voor niets voor de werkwijze die dit college kennelijk voorstaat: we doen een beetje van Rijswijk en de rest laten we nog even wachten. Handdoekje leggen noemt de ACM dit. U doet een deel van Rijswijk en vervolgens betekent dat in de praktijk dat andere aanbieders Rijswijk niet meer interessant vinden en Rijswijk is dus overgeleverd aan slechts één aanbieder. Daarom hebben wij daarvoor een motie. En het dictum van de motie

bedraagt dat wij het college opdragen in gesprek te gaan met alle aanbieders van glasvezelnetwerken met het doel om binnen anderhalf jaar vanaf nu alle woningen en bedrijfspanden in de stad in de gelegenheid te kunnen stellen internet af te nemen via een open glasvezelnetwerk. En dat bij deze onderhandeling de indeling te hanteren uit de genoemde VNG-tarievenlijst klasse één. De raad binnen drie maanden na nu te berichten over de voortgang van de gesprekken. Dat is motie één.

De situatie met betrekking tot de verhoging van de parkeervergunning voor de tweede en derde, vierde auto wordt steeds meer bizar. De VVD begreep echt uw antwoord in de eerste termijn niet. Maar gelukkig heeft de wethouder gisteren geprobeerd mij het nog een keer uit te leggen, waarvoor dank. Maar de uitleg maakt het verhaal niet beter. Voor het hoger belasten van de tweede, derde en vierde vergunning moet het financiële systeem van de gemeente aangepast worden. Wat op zich al merkwaardig is. Het lijkt mij toch gewoon een soort kassa. Er is daarvoor echter meer capaciteit in mensen nodig en daarom zegt de wethouder dat het verhogen van de parkeervergunning vanaf de derde auto in plaats van de tweede auto, niet meer rendabel is. Aha. De verhoging heeft opeens niets meer met parkeerdruk te maken, maar is een financieel issue geworden. Daarom zegt de VVD nu echt nee tegen de verhoging van de parkeervergunningen. Wij blijven bereid dat in te voeren vanaf de derde auto. En met OR en Rijswijks Belang dienen wij samen een motie in waarin wij vragen de prijs van de parkeervergunning voor de tweede auto niet te verhogen naar € 180, maar vast te stellen op € 45, te onderzoeken hoe de parkeerdruk in de desbetreffende wijken kan worden teruggebracht door infrastructurele oplossingen met minimaal het behoud van het aantal huidige parkeerplaatsen.

De VVD is tegen bezuinigen op handhaving. In het kader van de boel op orde hebben wij handhavers meer dan ooit nodig. Wij zullen het CDA steunen, al is hun dekking voor dit voorstel uit de parkeerreserve een beetje twijfelachtig omdat slechts 3 van de 15 handhavers zijn toe te schrijven aan het parkeren. Maar goed, je moet ze een beetje creativiteit gunnen, wij hebben dat in het verleden ook wel eens gedaan. Daarom zeg ik het maar zelf.

En dan de afvalstoffenheffing. De VVD heeft in de eerste termijn duidelijk aangegeven hoe wij over de stijging denken. Een uitgebreide opbouw van de stijging uitgelegd. We kregen geen antwoord op de vraag of Avalex die € 550.000 niet zelf kan opvangen. Wie gaat er nu meer dan 5 ton extra betalen voor dezelfde dienstverlening? Daar zou ik aan de gemeente, aan het college willen vragen wat gaat u doen met Avalex rond die 5 en een halve ton? Gaat u nog een poging wagen om die 5 en een halve ton echt überhaupt weg te halen uit deze verhoging? En daar zou ik een motie voor in willen dienen, maar het hangt natuurlijk van het antwoord af en er is geen derde termijn dus ik zal hem straks voorlezen. De VVD is het eens met de collega's van GBR waarin zegt dat de afvalstoffenheffing ernstig vervuild is met allerlei activiteiten die daar niet thuishoren. En wij zijn akkoord met een nieuwe opbouw van die heffing, maar niet pas voor het jaar 2022, maar nu. En daarom dienen wij de motie in voor de afvalstoffenheffing samen met OR en Rijswijks Belang waarin wij het college verzoeken om de verhoging van de afvalstoffenheffing, net als bij de ozb, te beperken tot maximaal het inflatiepercentage.

De VVD kreeg geen antwoord op onze suggestie om de parkeerplekken voor de wethouder in de parkeergarage bij het stadhuis te schrappen. Dat levert toch € 7800 op, maar het is vooral een goed signaal naar de burgers. Ik hoop dat u daar nog een antwoord op geeft, anders zal ik een motie moeten indienen.

Dan komt het mij over op de op is op-filosofie. De wethouder heeft daar goed over gesproken in hun termijn. De collega's van GBR hebben het er ook over gehad. Ik ben erg blij dat zij het goede idee van de VVD omarmen. Maar ik ben heel benieuwd de wethouder van financiën van dezelfde partij daar nu van vindt. Het is echt noodzakelijk om de kosten niet uit de hand te laten lopen in het sociaal domein. Vele steden voor Rijswijk zijn overgegaan tot het weer herinstellen van budgetplafonds. Niet alleen om de kosten te beperken, maar ook dat je daardoor een vroegtijdig signaal krijgt dat het met de kosten uit de hand loopt. Amsterdam, Hoofddorp, Hilversum, allemaal steden hebben weer budgetplafonds. Daarom hebben wij een motie ingediend: Op is op. Wij verzoeken het college per direct voor alle regelingen in het sociaal domein, budgetplafonds af te spreken en daarmee nadrukkelijk aangeven dat voor Rijswijk geldt: op is op.

We hebben ook geen antwoorden gekregen op onze vragen over de kwijschelding. Waarom direct 100%? Waarom niet 50? Waarom niet 70? Het mag allemaal. U bent verplicht een kwijscheldingsregeling te hebben, maar waarom 100%? En waarom is het zo dat kwijschelding, de gelden die daarmee gemoeid zijn, niet bij het armoedebeleid worden ondergebracht? Want daar heeft het gewoon mee te maken. Daar hebben we dus ook een motie voor: Kwijschelding in 2021 naar 50%. Wij verzoeken het college de kwijschelding voor 2021 te bepalen op maximaal 50%. En wij vragen het college voor de aanstaande kadernota een gedifferentieerd systeem van

kwijtschelding voor de jaren na 2021 op te stellen. Andere motie gaat over de kwijtschelding opnemen in het armoedebeleid. Wij vinden dat het systeem van kwijtschelding een vorm van armoedebestrijding is en verzoeken het college de kosten voor het kwijtschelden van lokale belastingheffingen en dergelijke te boeken onder het begrotingsonderdeel armoedebeleid. Dan kom ik aan de twee moties die ik eigenlijk misschien niet hoeft in te dienen, maar omdat ik geen derde termijn heb, zal ik het nu doen. Een motie over de abonnementen voor de wethouders in de parkeergarage. Wij verzoeken het college de huur van zes van de zeven parkeerplaatsen op te zeggen per eerstvolgende mogelijkheid. En de motie over Avalex. Wij verzoeken Avalex op te dragen om de dekking voor de genoemde extra bijlage in eigen begroting te vinden.

De voorzitter stelt vast dat de moties en amendementen zijn ingediend en worden opgehaald. De voorzitter geeft het woord aan de heer Dolmans van D66.

De heer Dolmans (D66) dankt het college voor de beantwoording in eerste termijn. In de eerste termijn heeft D66 Rijswijk samen met andere partijen voorstellen ingediend om bezuinigingen en lastenverhogingen anders in te richten, de pijn te verdelen van de hogere kosten voor de afvalinzameling en verwerking en de bezuinigingen op het programma economie en werkgelegenheid, op handhaving en op onderhoud publieke ruimte terug te draaien. Want hier geldt: goedkoop is duurkoop. En we willen een investeringskrediet voor de blokhut in het Wilhelminapark, want dit verdient zich linksom of rechtsom terug. We hebben geluisterd naar de inbreng van partijen en het college in de eerste termijn. De heer Dolmans heeft de woorden van **mevrouw Alberts (GL)** gehoord over het combineren van de amendementen van GroenLinks, Partij van de Arbeid en die van D66 en andere partijen, maar heeft daar vooralsnog zijn twijfels bij. De heer Dolmans vindt het sympathiek, maar het brengt ons nog verder weg van de kostendekkende afvalstoffenheffing. Maar in ieder geval wel waardering voor deze partijen om mee te denken en niet weg te lopen voor de noodzakelijke lastenverhoging.

De heer Weterings (RB) vraagt de heer Dolmans naar een uitleg hoe de blokhut zich zou terugverdienen. **De heer Dolmans** geeft in reactie aan dat het bedrag wat de gemeente jaarlijks kwijt is aan onderhoud van de blokhut hoog is en de kapitaallasten naar zijn inschatting bij een nieuwe blokhut later zijn dan de kosten voor onderhoud.

De heer Sleddering (VVD) vraagt middels interruptie of in de nieuwe blokhut men ook een soort paracommerciële activiteiten wil gaan ontwikkelen zoals vergaderlocatie, spelen, horecavoorzieningen inbrengen. En vraagt of dat niet iets wat we eigenlijk aan de markt zouden moeten overlaten, op een plek in het park waar we al jaren wachten op een horecavoorziening?

De heer Dolmans reageert dat het aan het college is om dit uit te spreken met degene die op dit moment de blokhut gebruiken. De heer Dolmans is er op zich geen voorstander van om commerciële activiteiten in maatschappelijk vastgoed te ontwikkelen. Maar desalniettemin is het nog steeds heel verstandig om die blokhut te vervangen.

De heer Weterings (RB) vraagt of er ook een bijdrage is van de hobbyisten. **De heer Dolmans** laat dit aan de heer Weterings.

De heer Kooy (PvdA) vraagt of we, als we de blokhut classificeren als maatschappelijk vastgoed, ook van plan zijn om vanuit de gemeente een rekening te gaan sturen wat we voor al ons maatschappelijk vastgoed doen. En of er dan niet weer een kromme subsidiestroom wordt gecreëerd? **De heer Dolmans** geeft in reactie aan dat bekend is dat de gebruikers van de blokhut geen eigen inkomsten hebben, dus het in rekening gaan brengen van huur lijkt de heer Dolmans niet de juiste methode. De heer Dolmans herhaalt, de gemeente die is aan onderhoud veel meer geld kwijt dan de kapitaalslasten van een nieuwe investering.

Een aantal moties van andere partijen die we nu kennen over de begroting, zal D66 Rijswijk niet steunen. Van sommige moties is de bedoeling sympathiek, maar dan staat de bespreking nog later op de agenda zoals mobiliteit of het is al beleid. En sommige moties kosten geld en we vinden het erg jammer dat die niet als amendement zijn ingediend want dan hadden we er wat mee gekund. Waar nodig zullen we over moties stemverklaringen afleggen.

D66 dient namens een aantal andere partijen de volgende amendementen in: Amendement Matige verhoging afvalstoffenheffing en het amendement Blokhut Wilhelminapark.

Wethouder Keus citeerde afgelopen dinsdag, op de dag van de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten, president Lincoln: hij heeft het recht om kritiek te leveren, die een hart heeft om te helpen. En ik hoop dat de heer Kooy nu zijn bingokaart bij de hand heeft want de VVD beschuldigt het college van graaien uit de portemonnee van de Rijswijkers. En dat is natuurlijk karikaturaal en geen hart om te helpen. Een tientje per maand om de toegenomen kosten van de afvalinzameling en verwerking te betalen is afgewogen beleid. We doen het natuurlijk liever niet,

maar het alternatief om nog verder te bezuinigen op het sociaal domein zoals de VVD suggereert, is in onze ogen echt onrechtvaardig. Met de huidige crisis maakt nog forse bezuinigingen in het sociaal domein de problemen alleen maar groter. En waarom zouden juist de mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben moeten opdraaien voor de hogere kosten van afval wat we met z'n allen weggooien?

Top dat wethouder Keus namens het college met het ambtelijk apparaat verder gaat met transparant begroten. Ik heb vertrouwen in de kennis en in de kunde om dit effectief te doen. En het geeft de raad inzicht in de keuzes en de verantwoordelijkheid om die keuzes dan ook te maken, ook als ze moeilijk zijn.

Wethouder Lugthart zet zich verder in voor het kwalitatief verbeteren van de dienstverlening en het ambtelijk apparaat. Doe dat. Wij denken er het komende jaar zeker nog in mee. En dan de beantwoording van wethouder Lugthart over de Herenstraat en de voetgangerstunnel. Dat geeft voor ons toch de aanleiding om een motie in te stellen om de verkeersveiligheid in dit gebied te vergroten en éénrichtingsverkeer in te stellen in de Willemstraat Herenstraat. Ik lees hem verder niet voor, maar de inzet is duidelijk: een goede overzichtelijke toegang, ruimte op de weg, een bewaakte fietsenstalling voor fietsers, dat is logisch, en duidelijkheid voor automobilisten en leveranciers om de verkeersveiligheid te vergroten.

Voorzitter, vorige week een constructieve opstelling van partijen over de inzet van het groeifonds Rijswijk uit de Eneco-gelden. Met aandacht voor people, planet en prosperity, menselijke maat en duurzame groei. Het is geen onderdeel van de beraadslaging nu, maar de heer Dolman wil dit toch even genoemd hebben, want het bepaalt wel de financiële kaders van de gemeente en onze inzet voor de toekomst.

En voor de inbreng van D66 Rijswijk over het subsidiekader en de coronagelden voor de cultuur, wil de heer Dolmans de voorzitter vragen om het woord te geven aan collega raadslid Martine Koopman. Mevrouw Koopman (D66) krijgt als inhoudelijk specialist het woord.

Mevrouw Koopman (D66) geeft aan de beantwoording te hebben gehoord van wethouder Besteman over het subsidiekader. D66 wil dit expliciet maken en dient daarom met een aantal andere partijen een motie in die aansluit bij de woorden van de heer Sleddering over de herijking van het subsidiekader. De lijn van deze motie is om uiterlijk in de raad van maart 2021 het beleidskader voor te leggen voor alle gemeentelijke subsidies waarin per beleidsprogramma duidelijke criteria worden opgesteld over de doelstellingen, de voorwaarden, de manier waarop het bedrag wordt berekend, de prestatie-indicatoren en de hoogte van het subsidiekader per beleidsterrein. Zo zorgt de wethouder ervoor dat dit op tijd is voor het subsidieproces voor 2022. En het is ook extra nodig nu we beleidsmatig willen herijken wat we wel en niet gaan subsidiëren en de zware beslissing moeten nemen om 10% te bezuinigen op het totale subsidiekader.

De heer Sleddering (VVD) vraagt middels interruptie of het niet vreemd is om staande beleid met een motie aan de orde te stellen. Het stond in het collegewerkprogramma en is een jaar te laat. De heer Sleddering vraagt of mevrouw Koopman dit met hem eens is. **Mevrouw Koopman** geeft in reactie aan dat het inderdaad al eerder had moeten gebeuren. Maar daarom is deze motie nodig om nog ook een stuk kader mee te geven om dit nu zo snel mogelijk te gaan doen en op een transparante en zorgvuldige manier. Door de extra maatregelen van het kabinet deze week waardoor bibliotheken, theaters en buurthuizen twee weken worden gesloten, is het extra urgent geworden. D66 verzoekt het college de rijkscompensatiegelden, zowel voor 2020 als voor 2021, zo snel mogelijk in te zetten voor cultuur zodat wij ook na corona nog van onze culturele instellingen kunnen genieten in Rijswijk. Kortom, scheldt de huur van onze culturele instellingen kwijt voor de maanden dat zij niets hebben kunnen doen. Hiervoor is rijksgeld beschikbaar, dus laten we dat dan ook gebruiken. D66 ziet graag het plan van de wethouder over hoe dit in te vullen deze maand graag tegemoet.

Tot slot vroeg wethouder Bentvelzen steun voor het actieplan sociaal domein. Die steun krijgt de wethouder natuurlijk van D66, al had D66 liever het actieplan nu al klaar gehad en meegenomen in de beraadslagingen. Wij nemen de handschoen graag op om verder mee te denken om het plan zo concreet mogelijk te maken. Het amendement van GroenLinks en de PvdA om nu al de Hugo-gelden in de begroting te verwerken, steunen wij. Deze is in lijn met de afspraken met het Rijk en de Provincie, dus waarom zullen wij dat nu niet doen. Tot zover onze inbreng in de tweede termijn.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Pelzer (Wij.).

Mevrouw Pelzer (Wij.) concludeert, alle beschouwingen gehoord hebbende, dat de roep om

aandacht voor leefbaarheid bij alle fracties groot is. Om een paar voorbeelden te noemen: GroenLinks had het over people, planet, prosperity, het CDA vraagt om welzijn en groen en Onafhankelijke Rijswijk benoemt de voorkeur voor kwaliteit van leefbaarheid boven de kwantiteit van het bouwen. Wij.Rijswijk is blij met zaken in deze begroting die hieraan bijdragen en die al in gang waren gezet of die nu toegezegd zijn, zoals de mobiliteitsvisie waarbij je ook het onderzoek naar een bewaakte fietsenstalling in Oud Rijswijk en het voetgangerspad tussen RijswijkBuiten en de Bogaard. Met dank voor de toezegging voor minimaal die ene inclusieve speeltuin. De herijking van de afvalstoffenheffing, het transparant begroten en het actieplan van het sociaal domein. Ik hoorde dat er wat kritiek was op de stand van zaken, maar Wij is in ieder geval blij dat er eerst kaders worden gesteld waarop we nog richting kunnen geven. En we roepen op om de uitwerking met zoveel mogelijk experts samen op te pakken.

Ik heb net de punten genoemd waarover Wij. moties wilde indienen. Nou, die zijn volgens mij toegezegd in de eerste termijn van het college en deze zullen wij dan ook niet inbrengen. We gaan wel goed volgen of de toezeggingen worden opgepakt.

Wij. heeft gevraagd aan het college om in de nabije toekomst de leefbaarheid mee te tellen. Wethouder Van de Laar gaf in zijn beantwoording aan dat bij grote projecten dit gedaan zou worden naar voorbeeld van trajecten in het Havenkwartier. Dat is mooi, maar de wens van Wij. gaat iets verder. Er is een brede welvaartsindicator die het welzijn van mensen meet en die gebruikt kan worden om de effecten van beleid en ontwikkelingen in kaart te brengen. De Tweede Kamer gebruikt dat inmiddels om beleid te beoordelen. En dat zou Wij in Rijswijk ook graag willen toepassen. Kan de wethouder toezeggen, of in ieder geval toezeggen dat hij gaat kijken of het mogelijk is om dat onderdeel van de halfjaarrapportages te maken, om te kijken wat er gedaan is, wat heeft het opgeleverd zowel financieel als op welzijn?

Een van de belangrijkste onderdelen van leefbaarheid voor mensen is hun werk. Zoals ook door mijn collega aangegeven is het van belang om voldoende banen te hebben voor al die nieuwe inwoners. Wij. vindt het besparen op economie niet verstandig. Daarom dient Wij.Rijswijk een amendement in om de voorgestelde bezuinigingen van 20% op het programma terug te draaien. Het amendement luidt: Het terugdraaien van de bezuinigingen op programma Economie en Werken met betrekking tot economisch beleid voor de jaren 2021-2023. Op het gebied van bedrijvigheid. Om de bezuinigingen terug te draaien op het gebied van dat programma door 90.000 toe te voegen aan dit programma ten laste van de begrotingsresultaat over de betreffende jaar. Terugkomend op de rest van de leefbaarheid.

Wat ook met leefbaarheid samenhangt, is een langetermijnvisie. Want als we die lange termijn vergeten, kost het later veel geld. Ik sluit me daarbij aan bij mijn collega Dolmans die net zei: goedkoop is duurkoop. Dus daar blijft Wij ook vragen om in ieder geval te blijven kijken naar investeringen. De 15 miljoen bezuinigingen die het college opgeteld het afgelopen anderhalf jaar heeft weten te vinden, is heel vervelend maar geeft hopelijk ruimte om in ieder geval te blijven investeren. En Wij. blijft de oproep doen om dat te doen in innovaties die op de lange termijn geld opleveren. Het verzoek m.b.t. het veld van Red Lions vormt een mooi voorbeeld, omdat het veld nog niet zo oud is dat het vervangen dient te worden, maar de drainage kan de overmatige regenval niet aan. De klimaatverandering leidt inderdaad tot steeds meer extreme weersomstandigheden, zeer natte periodes met overtollig water, daar is wellicht bij de aanleg geen rekening mee gehouden. Maar het punt is dat we van dit soort voorbeelden moeten leren, naar de omgeving en leefbaarheid moeten kijken en ook naar de toekomst moeten kijken voordat we een plan maken en dat we alle aspecten moeten meenemen. We zijn dus voorstander zoals ik al zei van investeringen die op de lange termijn besparingen opleveren. En in dit geval zou je dus ook als oplossing kunnen gaan kijken naar een hele andere manier van omgaan met het waterklimaat. Door regenpijpen af te doppen, die te vervangen door regentonnen, komt er minder water in de grond en hoeft dit veld wellicht niet vervangen te worden. En als het voor dit veld te laat is, is dat misschien iets waarmee het bij andere sportvelden voorkomen kan worden. Want dit is een behoorlijke investering om dat weer te repareren.

Mevrouw Alberts (GL) vraagt ter interruptie aan mevrouw Pelzer waarom Wij., gehoord hebbende alles wat mevrouw Pelzer heeft gezegd over klimaatadaptatie, lange termijn en duurzaamheid, elke keer steun geven om de middelen die ervoor waren ingeboekt weg te bezuinigen. **Mevrouw Pelzer** geeft in reactie aan dat volgens haar zaken niet worden wegbezuinigd, maar doorgeschoven naar de goede besprekingen daarover. Mevrouw Alberts verwijst naar de begroting, die van vorig jaar en al de voorstellen die de revue zijn gepasseerd in de Planning & Control-cyclus. Mevrouw Pelzer geeft in reactie aan dat we wellicht met hele goede ideeën moeten komen om te zorgen dat we bepaalde gelden in kunnen zetten. En dat hoop ik in ieder geval met dit voorbeeld gedaan te hebben.

Terug naar de leefbaarheid in vergelijking met de kwantiteit van het bouwen waar Onafhankelijke Rijswijk het ook over had. Rijswijk bouwt ruim 9000 woningen, heeft mijn collega dinsdag al gezegd, een groei van 39%. Dat legt een druk op de ruimte en is een voorbeeld van de reden waarom je niet alleen de kille rekensom zou moeten maken, maar ook alle effecten in kaart zou moeten brengen. Daar heeft WIJ. net iets over gezegd op het gebied van die BWI, die brede welvaartsindicator. Maar de vraag is ook, gezien deze begroting, of we het geld hebben om de voorzieningen die nodig zijn bij nieuwbouw te realiseren. Nou, als we dat niet hebben, dan moeten we er simpelweg niet aan beginnen. De fractie van Wij. Rijswijk vraagt dan ook om bij de woonvisie die we gaan bespreken, ook de stadsvisie nog eens boven tafel te halen en te kijken of die visie nog steeds uitgaat van wat we vier jaar geleden wilden: een suburban Rijswijk. Of dat we inmiddels niet naar een hoogstedelijk klimaat aan het groeien zijn en of we dat echt willen. Mevrouw Pelzer wil daar nu geen uitspraken over doen, maar wil graag dat gesprek voeren. Tot slot, het amendement van GroenLinks op het gebied van participatie. Het zal niemand verbazen dat wij daar zeer sympathiek tegenover staan. Echter het bedrag is inderdaad heel laag. Dan zou je enerzijds kunnen zeggen: dan maakt het ook niet zoveel uit. Anderzijds kun je ook vragen: wat voegt het toe? Mevrouw Pelzer heeft met de wethouder gesproken en de wethouder heeft aangegeven, de wethouder die overigens een mooi participatieplan heeft neergelegd waarmee mevrouw Pelzer de wethouder complimenteert, die heeft ook aangegeven dat heel veel participatiegelden in de projecten zelf zit. Daar gaan wij dan ook vanuit en dat zullen wij ook volgen. En daarmee doen wij dan wel een oproep om de participatie in dit soort plannen niet te laten bestaan uit het zoeken van draagvlak, want draagvlak zoeken voor een plan dat je eigenlijk al gemaakt hebt, dat werkt simpelweg niet. Dan voelen mensen zich niet serieus genomen en dat is de reden waarom de huidige participatie, volgens mevrouw Pelzer, niet werkt. We moeten naar veranderen 3.0, geen draagvlak zoeken maar eigenaarschap. Eigenaarschap van belanghebbenden die vanaf het begin met de uitvoeringsplannen meedenken binnen de kaders die wij als raad vanuit onze kaderstellende taak meegeven. En mevrouw Pelzer zal de wethouders hier zeker aan houden. Mevrouw Pelzer is heel benieuwd wie dit als eerste echt goed oppakt in een van de plannen.

De voorzitter stelt vast dat de motie en amendementen voorzien van een handtekening onderdeel uitmaken van de orde van de vergadering. De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Enk van CDA.

De heer Van Enk (CDA) geeft aan niet terug te komen op de algemene beschouwingen van het CDA die hij in de eerste termijn ten beste heeft gegeven.

Het is een beetje kiezen in deze tweede termijn wat we gaan doen en ik moet in ieder geval één ding doen. Dat is opnieuw een motie indienen waarvan ik dacht dat ik dat in de eerste termijn had gedaan. Maar ik heb inmiddels begrepen dat ik dat niet goed heb gedaan. Dus ik ga de motie snappen of schrappen indienen. De motie heet Snappen of schrappen en wij verzoeken het college een enquête uit te zetten bij Rijswijkse zorgafnemers en hun mantelzorgers, waarin wordt onderzocht welke regels en administratie in de zorg door hen als onnodig ervaren worden. En ten tweede de resultaten van die enquête als actielijn te betrekken bij de verdere uitwerking van het actieplan jeugd en Wmo en de raad hierover te informeren. Dat is de motie en die wordt gesteund door, niet alleen het CDA maar ook D66, Wij, BVR en Gemeentebelangen Rijswijk. Dan ga ik nog even in op die motie en de reactie die wethouder Bentvelzen er in de eerste termijn opgaf. Het was een vrij korte reactie van: nou, Rijswijk doet dat al, dat schrappen van die regels en we betrekken inwoners daarbij. Maar ze was daar vrij kort in en de mededeling op zichzelf stelt ons nog niet meteen gerust, ook al zijn we blij met haar toezegging dat ze op vrij korte termijn met een overzicht komt van wat Rijswijk, ik zeg specifiek Rijswijk want we wisten dat de regio dat al doet, aan regels en procedures intussen heeft geschrapt. Maar ook die betrokkenheid van de bewoners waar het om gaat van onze stad, die gaat ons ook aan het hart. Die vinden wij ontzettend belangrijk. En dat het al goed gaat, ja dat denk ik niet. Zeker niet gelet op het recente voorbeeld hoe het misgaat, waarover ik in het kaderdebat nog heb verteld. Het probleem is nog niet opgelost, zeker niet in de Wmo. Mensen bellen niet zomaar wanhopig naar een raadslid. Dat doen ze alleen als ze op 90-jarige leeftijd na een zware operatie uit het ziekenhuis worden ontslagen en dan na heel veel gesoebat met het stadhuis twee maanden later nog steeds geen huishoudelijke hulp hebben ontvangen. Mensen schrijven ook niet zomaar een brief aan de voltallige gemeenteraad bij een verhuizing. Dat doen ze alleen als ze een half jaar moeten soebatten over een aanpassing in hun woning die het hun in verband met een handicap mogelijk maakt om daar

ook normaal te kunnen wonen. En het gaat hier, voorzitter, om kwetsbare mensen met een handicap of in de laatste fase van hun leven. Niet van nature mensen die op de voorste rij gaan zitten bij mooie participatietrajecten waar we het net ook over hebben. En daarom vraag ik namens het CDA aandacht voor die mensen en vraag ik aan de wethouder wat compassie en inlevingsvermogen. Want wij willen eigenlijk weten of dit soort voorbeelden die de raad bereiken nou de ongelukkige uitzonderingen op de regel zijn of dat dit het topje van de ijsberg is? En het gaat dus eigenlijk alleen maar om verbetering van onze dienstverlening. Daar zijn we toch immers al een hele tijd mee bezig? Kortom, blij met de toezegging van de wethouder over de resultaten van schrapsessies. Maar ik vraag daarnaast alleen nog wel een duidelijke toezegging op de gestelde vraag in de motie. Betrek op de een of andere manier de hulpbehoevende zelf bij verbetering van de dienstverlening. Dat past bij de openheid naar de inwoners die we op het stadhuis willen en ik denk ook dat als het in de ambtelijke organisatie in de normale werkwijze wordt meegenomen dat je bijvoorbeeld bij het afsluiten van het dossier standaard een briefje met een paar evaluatievragen toestuurt aan de cliënt en daar een antwoord op krijgt, dat je daar een enorme verbetering in je werkproces door kunt krijgen. Verbetering, makkelijk maken en goedkoper maken, voorzitter. Zoveel instellingen en bedrijven doen dat al telefonisch standaard of per mail feedback vragen op hun dienstverlening. Dat kan zo ingewikkeld niet zijn. Dan kom ik op uw opmerking en reactie op ons idee over de boa's, de hulpboa's en de hulptoezichthouders. Ja, de heer El Majjaoui van mijn fractie heeft me al een paar keer gecorrigeerd. Ik mag eigenlijk geen hulpboa's zeggen, want dat wekt misverstanden. En misschien is dat ook de reden dat u in uw antwoord begon over speciale opleidingsvereisten en verklaring omtrent gedrag als we daarmee willen beginnen. Maar wat we bedoelen is iemand die assistentie verleend bij praktische werkzaamheden die toch nodig zijn als schakeltjes in een opsporingsproces, zonder dat daar een bevoegdheid of een functie voor nodig is. Het is dus geen officiële functie. Bijvoorbeeld het afvoeren van illegaal gestort afval naar een verzamelpunt en het helpen doorzoeken daarvan om een dader te vinden. Het helpen daarbij onder leiding van een beëdigd opsporingsambtenaar. Dit is het model zoals dat in een aantal gemeenten al wordt toegepast en dat vroegen wij ook aan uw ambtsvoorganger in het kaderdebat. Wij zijn benieuwd of daar intussen wat meer over bekend is en of we daar snel mee kunnen starten. Want twee vliegen in één klap, werkzoekenden die aan de slag kunnen en de handhaving die versterking krijgt die hard nodig is. Tot slot een reactie, ik moet kiezen, op een motie van de VVD waarbij ik begin met de heer Sleddering te danken voor zijn steun aan het CDA-amendement en andere partijen over het op peil houden van de handhaving. De VVD komt dus met de motie om voor het sociaal domein budgetplafonds in te stellen. En ik dacht aanvankelijk eergisteren dat het helemaal niet zou kunnen omdat je toch wettelijke regels hebt uit te voeren. Maar als de heer Sleddering zegt: nou, dat gebruiken een aantal steden al, zoals Hilversum en Eindhoven, dan moet dat wel kunnen. Mijn fractie vindt dat uiteindelijk als ultimatum remedium niet ondenkbaar, maar dan alleen als we niet uit die wurgende klem komen van budgetoverschrijdingen zoals die de afgelopen jaren keer op keer hebben plaatsgevonden in de jeugdzorg. Alleen, zelfs nu vinden we het nog te vroeg om met zo'n maatregel te beginnen, omdat hij uiteindelijk heel oneerlijk uitpakt. Wie het eerst komt, die het eerst maalt in dit soort zaken ... Ja, ik zie nee-schudden, misschien interpreteer ik het niet goed. Maar rechtvaardigheid staat wel voorop voor ons. En we willen dus toch die motie als een aansporing ook weer gebruiken naar het college om met klem te verzoeken: ga kieskeuriger om, kies in wie jeugdzorg krijgt en wie niet. Als je de krantenberichten leest: grote jeugdinstanties voor jeugdzorg die al van oudsher de zware en moeilijke gevallen helpen op een professionele manier, die staan financieel op omvallen. Waarom? Omdat kleine instellinkjes met veel winst, nieuwe productie, nieuwe diensten aanbieden waar gebruik van wordt gemaakt, terwijl je zegt: ja, is dat nou echt nodig? En ieder jaar dat we daar geen scherpe prioriteiten instellen, komt dus zo'n plan van de VVD dichterbij. En ik denk voor ons als CDA is dit nu nog steeds een stap te ver. Maar ik vind het heel terecht als we daar volgend jaar, als het weer niet lukt, serieus over mee gaan denken. Dank u wel.

De voorzitter stelt vast dat de motie en amendementen onderdeel uitmaken van de vergaderorde.

De heer Sleddering: Met de heer Van Enk ben ik het helemaal eens, maar zou niet zo'n ingesteld budgetplafond een mooie soort peilstok kunnen zijn dat je ergens in het jaar gaat aanzien komen dat het niet goed gaat en dat je dan al meteen die maatregelen neemt. Doe je dat nu niet, dan zitten we straks na 2021 in het begin 2.., zitten we weer: nou, het is toch weer uit de hand gelopen, we zijn weer 3 miljoen kwijt. Moeten we niet zoeken naar een soort peilstokstelsel, alarmfase zo ongeveer midden in het jaar?

De heer Van Enk geeft in reactie aan: Ja, ik denk dat het heel goed is om in een rapportage in de loop van het jaar gewoon de raad te informeren over de stand van de financiën voor het budget jeugdzorg, zodat er snel weer bijgestuurd of aan de alarmbellen kan worden getrokken. Maar het staat of valt natuurlijk toch met dat nieuwe beleid en die scherpe prioriteitstelling van het college. Die hebben we daarvoor nodig want anders heb je met een waarschuwing halverwege het jaar heb je er nog niks aan.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van der Meij (GBR).

De heer Van der Meij (GBR): ik wil het college maar ook onze collega's in de raad danken voor een zeer constructieve eerste termijn die wij dinsdag hebben gehad met elkaar. Wij hebben goede nota genomen van de beantwoording van de wethouder Financiën dat de provincie onze wijze van begroten van de mogelijk te verwachten meerkosten op het sociaal domein in de risicoparagraaf gecombineerd met het uitvoering geven aan een actieplan, voornamelijk niet heeft geleid tot een wijziging in het toezichtregime. We zijn er echter nog lang niet. Een bazooka lijkt nodig te zijn om binnen het sociaal domein de jeugd- en Wmo-kosten onder controle te krijgen. Verschillende fracties, net ook, hebben naast GBR in de eerste termijn en eerder via de fora het college verschillende aanbevelingen gedaan om het jeugd- en Wmo taakveld zakelijker en budgettair strakker te organiseren. Daar hoort wat ons betreft ook houding en gedrag bij van ambtenaar en professionals om hulpvragen beter op zijn merites qua verantwoordelijkheid met betrekking tot onder meer het onderwijsveld en ouders/opvoeders te duiden. Het is duidelijk dat het college met de wethouders-trojka Sociaal Domein, Welzijn, Onderwijs en Financiën laat zien aan ons en de professionals dat het nu echt menselijk is. We danken de wethouder voor haar toezegging in de eerste termijn om de niet-wettelijke open einderegeling onder de loep te nemen en die toe te voegen aan het actieplan. Wij blijven echter benadrukken om ook uitgavenplafonds in te stellen. Leer van de ervaringen van een gemeente Westland en andere gemeentes die hiermee aan de slag zijn gegaan. Een uitgavenplafond in combinatie met ingebouwde reserves om mogelijke noodzakelijke overschrijdingen waar je met een goede motivatie in uitzonderlijke situatie een beroep kan doen, kan bijdragen aan rust en stabiliteit in je begroting. We horen graag van het college of zij het principe van een uitgavenplafond met duidelijke protocollen en kaders wil meenemen in de opstelling van het actieplan. Voorzitter, wij hebben in de eerste termijn geen antwoord gekregen van de wethouder P&O op onze vraag hoe het college vorm gaat geven aan het bezuinigen op de ambtelijke organisatie enerzijds, en anderzijds ervoor zorgdraagt voor investeringen in goed geëquipeerde organisatie die opgewassen is en blijft voor de grote transities en transformatie op onze stad afkomen. Graag nog een reactie in de tweede termijn. Voorzitter, verschillende partijen, waaronder de PvdA, hebben wat ons betreft terecht aandacht gevraagd voor de bezuiniging op de subsidies naar onder meer naar onze culturele en welzijnsorganisaties. Wij onderschrijven graag de motie Beleidskader subsidies op initiatief van D66 die wat ons betreft een goede leidraad biedt om de bezuiniging beheerst en evenwichtig uit te voeren. Gemeentebelangen Rijswijk is daarbij voorstander van het verder ontschotten van het programma-aanbod. Het Huis van de Stadgedachte waarbij vanuit een gemeenschappelijk afgestemd cultureel programma-aanbod moet worden gedacht, ongeacht wie het aanbiedt, zal ook voor die instellingen moeten gelden die niet in het Huis van de Stad gehuisvest zullen worden. Daarnaast, een groot deel van de subsidies wordt besteed aan huisvestingskosten. Denk naast de bibliotheek daarbij ook aan de schouwburg en het museum. Gemeentebelangen is nadrukkelijk voorstander om de schouwburg en het museum maximaal de ruimte te geven om verder te vercommercialiseren. Niet-rendabele podia-activiteiten waarbij je kunstontwikkeling wel een kans wilt geven, kunnen wat ons betreft te zijner tijd verplaatst worden naar het Huis van de Stad. Geen verplichte onrendabele programmering meer voor de schouwburg en het museum is ons devies. Voorzitter, ik wil graag een reactie geven op het aantal amendementen met begrotingswijziging die wij mede hebben ondertekend. De VVD, die als bestuurderspartij beter zou moeten weten dat een begrotingswijziging met ongedekte cheques via een motie bij voorbaat kansloos is, gebruikt grote woorden. Een collectieve afstraffing door coalitiepartijen van de door hun wethouders ingediende begroting. Voorzitter, waar hebben we het over? Het totale amendementenpakket kent een financiële omvang waarvan nog geen 1,4 miljoen op een begroting van 200 miljoen. 7 pro mille van de begroting die voor wijziging in aanmerking komt, waarbij we nadrukkelijk ook een handreiking doen naar de niet-coalitiepartijen. Wat ons betreft een meer dan acceptabel, gezonde politieke verhouding. Ook uw ongefundeerde oproep om maar te stoppen met in uw woorden megalomane projecten en framing kent geen enkele onderbouwing. Alsof niets doen een oplossing is. Ik roep op om niet te komen met gratis bier of gratis lunches, maar onderbouw

wensen tot wijziging.

De heer Sleddering (VVD) interrumpeert: Ik kan dit niet laten lopen, voorzitter, als de heer Van der Meij praat over inhoudsloos en zonder argumenten. Ik ga hier vanavond niet over het Huis van de Stad beginnen. Daar hebben wij nog een volgende bijeenkomst voor. Maar als er ergens veel over de inhoud is gesproken en dat er over standpunten geen onduidelijkheid bestaat, dan is het dat wel. Dus dat ik zeg: een megalomaan project als het Huis van de Stad, dan kan ik dat doen omdat ik dat al ongeveer anderhalf jaar aan het doen ben.

De heer Van der Meij (GBR): Voorzitter, het is heel verleidelijk om over het Huis van de Stad te spreken, maar daar hebben we uitgebreid dinsdag een prachtig podium voor om daar van gedachten over te wisselen. Voorzitter, dit gezegd hebbende wil ik mijn termijn afsluiten met een tweetal moties die wij namens Gemeentebelangen en andere partijen indienen. De eerste motie betreft de herijking opbouw van afvalstoffenheffing waarbij ik me inderdaad zal beperken tot het dictum. Wij verzoeken het college om bij de opstelling van het nieuwe afvalbeleid in het eerste kwartaal van 2021 en armoedebeleid met voorstellen te komen voor andere kostendragers c.q. een aangepaste beleidslijn voor de te herijken onderdelen ophalen grofvuil, kwijschelding, veegkosten en een gedifferentieerd afvalstoffentarieef voor restafval. En de besloten beleidslijn onder A uiteindelijk te verwerken in een aangepast afvalstoffentarieef voor de drie categorieën personenhuishoudens ten behoeve van de begroting 2022. En de laatste motie betreft een heroverweging op de bezuiniging van Rijswijk Regelrecht waarbij we het college verzoeken op korte termijn met de uitgever van Groot Rijswijk hierover in overleg te treden en het resultaat van dit overleg te delen met de raad. En de gevolgen van deze motie en het uiteindelijke standpunt van de raad over het al dan niet gedeeltelijk schrappen van Rijswijk Regelrecht in de eerste halfjaarrapportage 2021 te verwerken.

De voorzitter stelt vast dat de moties en amendementen zijn ingediend en onderdeel uitmaken van de orde. De heer Kooy (PvdA) krijgt het woord.

De heer Kooy (PvdA): Als eerste even en herstelslag van afgelopen dinsdag de motie indienen over investeren in de Rijswijkse jeugd. Wij verzoeken het college in gesprek te gaan met FCCR, de fietscrossclub, welke afspraken er al zijn gemaakt en welke mogelijkheden zij zien voor het terrein. In gesprek te gaan met jongerenambassadeurs en participatie uit te werken voor dit traject. Plannen voor de FCCR een ruimte om een ontmoetingsplek in te regelen en de dekking te halen uit de kostenpost Speeltuinen en eventuele fondsen en sponsoring hierin te betrekken. Dan kan ik hem meteen inleveren.

En een algemene reactie op een aantal moties en amendementen die zijn ingediend. Ik heb begrepen dat het uitgangspunt van het college was: we zoeken een breed draagvlak en dat de collegepartijen daarachter stonden. Het verbaast mij dan dat we heel veel moties en amendementen alleen vanuit de collegepartijen komen. En dan denk ik, dan hebben we het niet over het zoeken naar een breed draagvlak. Maar ik wil wel mijn betoog hebben over draagvlak en politieke keuzes. Want daarvoor zitten we hier. Niet alleen maar om met de hoofden tegen elkaar te botsen, maar politieke en bestuurlijke keuzes. En veel onderwerpen uit de begroting bevatten politieke keuzes, zo ook het terugdringen van de kosten in de jeugdzorg en de Wmo tot enkel wat de rijksoverheid ons daarvoor geeft. Vreemd eigenlijk, want toen we geld overhielden op deze posten, stopten we dat wel in de algemene middelen. Dus het principe wordt schijnbaar wel overboord gegooid met een politieke keuze. Met makkelijke politieke statements wordt een rond balletje in een vierkant gat gestopt. Een deel van de kostenstijging komt voort uit de groei van RijswijkBuiten. Is het dan terecht dat de bestaande jeugdzorg deze groei moet opeten? Het is een politieke keuze. Eigenlijk zou de groei van Rijswijk op moeten leveren en niet moeten kosten. Makkelijk om te zeggen dat men in geval van een scheiding zelf een psycholoog voor de kinderen moet betalen. Sommige partijen staan wel heel ver van de werkelijkheid. De jeugdhulpverlening is gewoon een hottopic en hoe sommige partijen er tegenaan kijken is echt een verbazing voor de PvdA. Beter Voor Rijswijk zet de jeugdhulpverlening weg als scheidingshulp en daarmee doen ze de hulpverlening echt tekort. En daarmee ook het dossier van hun eigen wethouder. Gemeentebelangen vindt bezuinigingen belangrijker dan zorg verlenen. Want zo zei de heer Van der Meij dat het oplopen van de wachtlijsten voor lief genomen moet worden omdat eerst de kosten binnen het budget moeten komen. Jammer voor de jeugd die op dringende hulp zitten te wachten. Realiseert u zich dat daardoor het moeten wachten op hulp, er juist grotere problemen ontstaan en er langere en duurdere trajecten ontstaan? Dat is iets waar wij dus absoluut geen voorstander voor zijn als je goede hulpverlening wil hebben en als je efficiënte hulpverlening wil hebben en inzet. Hoe eerder de jeugdige op de radar is, des te eerder de hulp kan worden

geboden, des te lager ook de kosten zijn. Lagere kosten is mooi meegenomen. Bij de PvdA gaat het om echt hulp verlenen aan de jongeren. En als we als raad alleen naar de financiële resultaten kijken, dan schieten we ons in de voet. We kunnen zoveel meer doen.

En ik wil u meenemen, bestuurlijk, als raad wat we wel kunnen doen. En een stukje verdieping in wat ik heb gezien de afgelopen tijden, de afgelopen jaren. Ik loop regelmatig op scholen rond. En ik liep op een school rond en daar was het opgevallen in groep 5 dat er 5 kinderen waren die niet goed konden lezen en schrijven. We hebben een gesprek gehad met de directeur, een gesprek gehad met de juf. En in een MDO-traject van een aantal kinderen is gezegd: oké, ga eens kijken of er dyslexie is. Dan ga je een traject in, dan moet er een half jaar op individuele basis met het kind zijn gewerkt. Scholen hebben daar heel weinig capaciteit voor en heel vaak werk je in groepjes van 2 of 3 met die kinderen. Voldoet net niet aan de eisen. Het kind moet naar een logopedist toe voor een half jaar. Kosten, niet van de gemeente in dit zorg, maar dan kom je dus bij Centrum Jeugd en Gezin. Dan moet er onderzoek worden gedaan, dyslexie-onderzoek, € 1200. Voor die 5 kinderen in de klas met het hulpverleningstraject, want uiteindelijk heeft het een aantal kinderen geholpen, waren we dat jaar € 10.000 kwijt als gemeente. Gesprek met de directeur zegt: waar zit je nou met je uitgaven? Hij zegt: nou, we zitten in een oud schoolgebouw, aan energiekosten en aan onderhoudskosten, waar we zelf niks aan kunnen doen, zijn we ongeveer 1 fte per jaar kwijt. Hee, maar wij gaan wel over onderwijshuisvesting. En die ene fte wat voor die school bij die onderwijzers en die onderwijzeressen die hun uiterste best gedaan hebben, want daar leg ik echt geen kritiekpunt neer, maar wij hadden wel kunnen helpen. En als we het dan over onderwijsbudget hebben en scholen, eens kijken of we toekomstvast scholen kunnen hebben. Want in dat schoolgebouw, daar kan je maar met moeite een ruimte vinden om even één op één met een kind te werken. Is dat toekomstvast? Dus als je daarnaar kijkt en daarin gaat investeren, dan zal je uiteindelijk ook op jeugdzorg kunnen besparen. En de school zoekt ook soms een conciërge en dan kunnen we vanuit een ander programma bijstand aan leveren. Het duurt soms 4 maanden voordat er iemand is geleverd.

En als we gaan kijken naar een gezin die in scheiding is en waar ouders pas 1 van de 2 na 3 jaar kan vertrekken, geeft dat heel veel spanning. En hebben we ook daar gezinnen met hulp voor nodig. Maar ik heb ook met een politieagent gesproken. Die kunnen iemand een time out geven, even voor 10 dagen uit huis plaatsen. We hebben daar heel weinig faciliteiten voor, dus in de praktijk is de eerste dag slaapt een persoon die uit huis wordt gezet op de bank of in de auto. En de tweede dag komen ze toch weer in huis. En de derde dag gaat het of goed of we hebben weer een bijstandsprobleem voor de politie. En dat soort korte termijn huisvesting zou je heel veel mee kunnen betekenen met latere hulptrajecten. En ook voor, ik heb het al eerder gehad over jeugdigen die willen beginnen. Nou, kunnen we daar niet tijdelijke huisvesting voor regelen? Creatief op zijn? Als mensen de Plaspoelpolder binnen komen lopen, wethouder, of fietsen, zien we een hoop lege kantoorpanden. Kunnen we best wel gaan herbestemmen voor een jaar voor huisvesting. Daar helpen we al heel veel mensen mee. We moeten er echt creatief in durven zijn. Maar we moeten ook onze partners aanspreken, want onze huisvestingspartners willen graag dat wij creatief meedenken. Maar we hebben nog meer partners en dat ligt ook aan u.

Want als ik u meeneem naar het jaarverslag van het Librijn, daar staat in hoeveel per kind wordt bijgedragen aan passend onderwijs. En wij kunnen heel makkelijk Rijswijk en Delft vergelijken. Maar heeft u nagekeken hoeveel passend onderwijs er wordt geleverd in Rijswijk? In verhouding tot bijvoorbeeld Delft? Dan denk ik: nou, wethouder, en ik weet ook niet welke wethouder nu naar het OOGO gaat, maar daar zijn best afspraken te maken. Want van de € 500 plus die wij krijgen van het Rijk per kind voor passend onderwijs, geven we in Rijswijk nog geen € 175 uit. En in Rijswijk is dat het dubbele. Zie het als partner want uiteindelijk is het niet vreemd dat we dan uiteindelijk als we gaan plussen uitkomen op 10% van de Rijswijkse kinderen krijgt hulp van het jeugdteam. En daar kunnen we veel eerder op schakelen. Daar zitten onze politieke keuzes ook in. Wat kunnen we wel doen? En ik hoor hier een aantal moties en amendementen: ja, laten we eens gaan kijken wat we wel kunnen doen.

Wat kunnen we doen met armoedebeleid? Wethouder, u zegt armoedebeleid te willen doorontwikkelen met maatschappelijke partners voor een integrale koers. Dat klinkt veelbelovend, maar willen we nu als raad wel eens nieuwe kaders bespreken die in 2021 moeten ingaan? Het wordt een mantra. Maar wanneer kunnen wij die armoedenota zien met onze partners erbij? En talentenontwikkeling voor kinderen. We bezuinigen bijna een derde op lokale onderwijsbeleid volgend jaar. Gaan we dat ook weer terugvinden in de jeugdzorg uiteindelijk? Juist die kinderen uit kwetsbare gezinnen, juist die kinderen met een achterstand, denken wij als PvdA moeten we helpen. Maar het mes snijdt ook aan twee kanten. En als we subsidies gaan kijken, vanaf 2022 jaarlijks 6 ton subsidiekosten, het is wat GroenLinks en de VVD al wezen in de interrupties, te laat.

We hadden daar toch eerder kaders willen stellen? En zoals ik net verteld heb over school, kan ik ook een betoog houden over welzijn wat dat betekent voor ons. Want uiteindelijk betaal je die kosten op een andere manier. En dat zijn de keuzes die wij wel kunnen doen. Er zijn een aantal zaken die ik al genoemd heb. Armoedebeleid, taalontwikkeling voor kinderen. D66 is er trots op. Maar we willen er toch wel even op wijzen dat programma's als taalvisie en taal stimuleren maar bij 3 kinderen, 3 gezinnen in huis hoort, kunnen we echt veel meer op inzetten, gezamenlijk als raad.

En dan ga ik nog even naar de wethouders toe. Wethouder Lugthart, de verhoging van de parkeergelden. U was er in de eerste termijn heel kort over. Gaat de verhoging naar de parkeergelden echt naar mobiliteit als beter ov en betere fietsverbindingen? Wilt u daar nog even op terugkomen? En dan zullen we later bij het ons Eneco-voorstel terugkomen op de middelen die wij wel als gemeente hebben om juist een progressieve stap naar voren te kunnen doen. En uitgaande van de begroting die we hebben, die heel behoudend is opgesteld, gaan kijken over hoe we onze inwoners kunnen helpen. Dan kunnen we ook zien dat we onze begroting daarmee

De voorzitter stelt vast dat de motie is ingediend, ondertekend en maakt daarbij onderdeel uit van de orde. De heer Weterings (RB) krijgt het woord.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, daar waar er in de eerste termijn werd gesproken over corona en de verkiezingen in Amerika, haalde wethouder Keus Abraham Lincoln aan en sloot voorzitter Verkerk af met James Bond 007. Met alle respect voor deze iconen, Rijswijkse belang houdt het liever lokaal daar waar het bij heel veel ondernemers het water tot aan de lippen staat. Laten we het tweede termijn nu eens in het teken staan van onze lokale ondernemers. De zeer zware maatregelen die zijn opgelegd, zijn niet proportioneel. De gevolgen zijn erger dan de kwaal. Het is zo'n ongelooflijke klap voor de Rijswijkse samenleving en zelfs uit een verschenen rapport is gebleken dat de helft van de mkb, dus de midden- en kleinbedrijven, over een paar maanden failliet is. Het gaat om heel veel banen en al deze mensen hebben kinderen, een familie, kennissen, vrienden. En ook studenten kunnen het hele jaar niet normaal studeren. Er is huiselijk geweld, depressies en nu ook nog eens zijn er spinsels om legaal vuurwerk te gaan verbieden met de mogelijke gevolgen dat er meer zwaar illegaal vuurwerk en autobranden en rellen kunnen ontstaan. Laat de mensen gewoon met elkaar gelukkig Nieuwjaar vieren, of in ieder geval, laat ze elkaar lekker gelukkig Nieuwjaar wensen met legaal vuurwerk. De kosten voor wat wij nu aan het doen zijn, niet alleen in economische zin maar ook in maatschappelijke zin, zijn enorm. Die zijn echt gigantisch. Daar staan wij niet goed bij stil. Ik heb al eerder in het kaderdebat aangegeven dat ik ieder zijn of haar mening respecteert. Het bagatelliseren of het niet serieus nemen van het akelige virus, is het laatste wat ik doe. Maar laten wij niet normaal maken wat niet normaal is. Maak gebruik van de mogelijkheden binnen de beperkingen en steun de lokale ondernemers. Support your locals.

Dat gezegd hebbende, voorzitter, er werd een beetje lacherig gedaan over het baggeren. Daar waar ruim een miljoen euro in omgaat. De fractie van Rijswijks Belang heeft een motie aangekondigd met betrekking tot de aanbestedingen van de werkzaamheden. Wethouder Van de Laar gaf aan dat de motie een ondersteuning van het beleid is. Als we grote werkzaamheden in de markt zetten, en het gaat om grote bedragen, dan zullen er meerdere offertes worden ingediend om zo kwalitatief en efficiënt mogelijk de opdrachten uit te zetten. Onze fractie is van mening, voorzitter, dat er meer uit te halen valt. Een voorbeeld: de offerte voor de verlichting van de Red Lions. Uw eigen leverancier, Strago, vraagt € 73.000 en daar mocht dus niet van afgeweken worden. Terwijl de leverancier van de bond, waar de Red Lions bij is aangesloten, dezelfde verlichting kan krijgen voor 62.200. Dat scheelt € 10.800, voorzitter. Ik ga het nog een keer herhalen: dat scheelt € 10.800. Ik vind dat niet zo om te lachen, dit is gewoon serieus geld. Vandaar dat Rijswijks Belang een motie daarvoor achter de hand heeft en die ga ik even indienen. Rijswijks Belang dient de motie in: Zijn de prijzen van uw partners en leveranciers nog wel conform de markt? Verzoekt het college bij de afdeling Inkoop eens goed alle leveranciers en partners onder de loep te nemen om te kijken of deze wel prijsconform de markt zijn. Daar waar de verschillen noemenswaardig zijn, bespreekbaar te gaan maken met de leveranciers en met de partners. En gaat over tot de orde van de dag.

Goed, voorzitter. In de eerste termijn heeft Rijswijk al aangegeven dat de soft- en honkbalvereniging waar wij het over hebben, de Red Lions, hebben zelfs een team die op het hoogste niveau speelt van Nederland. En daar kan en mag je gewoon trots op zijn als gemeente. En Dames 1 speelt op het één na hoogste niveau. Alleen hebben deze teams als enige in Nederland geen veldverlichting. Ook aangegeven dat er met de verlichting 312 uur meer soft- en

honkbal gespeeld kan worden in Rijswijk. En ook daarvoor, ik neem aan dat de toelichting in de eerste termijn voldoende is geweest, zullen wij een motie indienen: Maak het soft- en honkbalveld van de Red Lions weer bespeelbaar. En alle punten die ik al heb opgenoemd in de eerste termijn en net een aantal punten in de tweede termijn, verzoekt het college zo spoedig mogelijk het veld in orde te gaan maken van de Red Lions zodat het weer goed bespeelbaar is. En twee, met een positieve verstandhouding met de club in gesprek te gaan om de mogelijkheden te gaan bespreken tot het realiseren van de veldverlichting, en de reden heb ik net al benoemd. En gaat over tot de orde van de dag.

Voorzitter, dan zou ik heel even graag wat aandacht willen vragen voor de subsidies. Er gaat ruim 8 ton naar Trias. Mag het alsjeblieft een blokfluitles minder zijn? Er gaat ruim 1 miljoen naar de schouwburg in Rijswijk. Mag het een voorstelling minder zijn? Er gaat ruim € 600.000 naar Haaglanden Beweegt. Mag het een gymles minder zijn? Er gaat 2 miljoen naar Welzijn Rijswijk. En met de klap op de vuurpijl vroegen ze nog eens een keer ruim € 113.000, wat u al heeft afgewezen, want schijnbaar past dat in de reguliere subsidie. Nou, klasse. Dat scheelt ruim een ton. En dan voorzitter, ja toch het Museum Rijswijk spant echt de kroon met ruim € 432.000 aan subsidie. Heeft € 452.000 aan loonkosten, dus die komen zelfs tekort buiten de subsidie om. En maar een hele matige karige € 116.000 aan inkomsten. Mag het een papiervoorstelling minder zijn? Dit rammelt aan alle kanten, voorzitter. Met alle respect, moeten wij hier wel mee doorgaan? En dan ...

De heer Dolmans (D66) interrumpeert: Juist in deze coronatijd is het feit dat we cultuur hebben in Rijswijk ontzettend belangrijk voor mensen om in hun vrije tijd dingen te kunnen doen. En ik ben ontzettend blij dat een muziekschool als Rijswijk ook in deze tijd voor kinderen open kan blijven. De vraag aan de heer Weterings is: waarom ziet u dat belang niet voor kinderen en jongeren om juist in deze tijd ook tijd te kunnen geven aan cultuur? En daar moet de gemeente zeker niet op bezuinigen.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, ik ben het helemaal met de heer Dolmans eens. Absoluut. Ik vraag alleen of het ietsje minder kan. Ik vind de bedragen belachelijk. Onze oppositiepartijen van de VVD gaven het al aan, de € 9100 aan privéparkeerplaatsen per jaar voor de wethouders in de garage, ja, dat is gewoon geen goed voorbeeld. Schaf gewoon een parkeervergunning aan van € 45 en ga gewoon in de wijk staan. En dan voorzitter, ik kom eindelijk tot een afronding. De blokhut van mijnheer Dolmans in het Wilhelminapark, ze hebben zeer zeker wel inkomsten. Dus, ze hebben zeer zeker wel inkomsten. Er wordt honing verkocht, ze hebben er regelmatig bijeenkomsten waar ze waarschijnlijk ook inkomsten op mislopen. Maar goed, nu hebben we al een mooi penthouse op Scheveningen van D66, nu krijgen we er nog een vlinderpenthouse bij in Rijswijk. Gefeliciteerd. Dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter stelt vast dat de moties zijn ingedeeld en onderdeel uitmaken van de beraadslaging. Mevrouw De Man (OR) krijgt het woord.

Mevrouw De Man (OR): Met verbijstering constateer ik de buitengewoon doorzichtige eentweetjes van de coalitiepartijen. Ze houden het college volledig in de luwte. Hoezo dualisme? De gezamenlijke amendementen waar geen oppositiepartij bij betrokken is, zijn ronduit schaamteloos. Mevrouw Alberts gaf het al mooi aan: samen maken we Rijswijk. Maar dat stopt blijkbaar bij deze vijf coalitiepartijen. De discussie met betrekking tot de afvalstoffenheffing toont klip en klaar aan dat de coalitiepartijen Beter Voor Rijswijk, D66, CDA, Wij en Gemeentebelangen Rijswijk hun uiterste best doen om alsnog de collegevoorstellen vrijwel onveranderd door te laten gaan. Onze inwoners worden gewoon nog steeds keihard in hun portemonnee geraakt. Maar, zullen de collegepartijen roepen, de korting van 9% hebben we toch mooi voor elkaar gekregen. Voorzitter, het tarief van de afvalstoffenheffing gaat nu dus gewoon met, maar, 23% omhoog. Een matige verhoging noemen ze het. Maar voorzitter, Onafhankelijk Rijswijk vindt de inflatiecorrectie ...

De heer Dolmans (D66) interrumpeert: Ja, ook dit is karikaturaal, dat weet mevrouw De Man ook wel. We praten hier over een tientje per maand voor een meerpersoonshuishouden gemiddeld. En mijn vraag aan mevrouw De Man is: waar gaat u het geld vandaan halen? Want u komt zelf niet met één voorstel om dit te dekken. En ik zou heel graag van OR dan ook gewoon willen horen: waar gaat u het geld vandaan halen? Of waar gaat u het bezuinigen? Wees daar dan ook eerlijk over.

Mevrouw De Man (OR) geeft in reactie aan: Daar kan ik heel kort en makkelijk antwoord op geven. Bezuinig op subsidies, waar ik uw college ook al tot heb opgeroepen en wat ik zo weer ga doen. Ik vervolg mijn betoog. Onafhankelijk Rijswijk vindt de inflatiecorrectie, zeker in deze barre tijden, meer dan genoeg. En als de coalitiepartijen het echt goed hadden willen doen voor onze

inwoners, dan hadden deze partijen de motie van VVD, Rijswijks Belang en Onafhankelijk Rijswijk gesteund of dit zelf zo genoteerd in hun amendement. We willen ook graag nog inhaken op wat wethouder Besteman heeft gezegd in haar eerste termijn. We schrokken namelijk nogal toen de wethouder aangaf, en ik quote: "Het uitgangspunt bij de voorgestelde bezuinigingen is dat als wij ook als gemeente op langere termijn subsidies of steun willen bieden aan instellingen die onze maatschappelijke doelen helpen bereiken, waarvoor het nodig is om eerst onze eigen financiën goed op orde te brengen." Einde quote. Nu lijkt het op eerste gezicht misschien niet zo heel erg mis met een dergelijke gedachte. Maar Onafhankelijk Rijswijk vindt dat de gemeente eerst de eigen financiën op orde hoort te hebben voordat we subsidies kunnen uitdelen. Populair gezegd: als je zelf geen euro te makken hebt, geef je ook niet zomaar geld weg aan allerlei instellingen want dan kom je zelf nog verder in de problemen. Onafhankelijk Rijswijk vraagt u dan ook met klem om ook te bezuinigen op subsidies die u uitdeelt, voordat u de burgers hogere lasten oplegt. Normaal zouden we u vragen voor een goede discussie over de herijking van de subsidies ...

Mevrouw Koopman (D66) interrumpeert: U gaf net aan de subsidies blijkbaar dermate te willen korten dat er geen voorziening meer overblijft voor de inwoner van Rijswijk.

Mevrouw De Man (OR) geeft in reactie aan: Dat is een invulling die u er zelf aan geeft. Dat zijn niet mijn woorden. Normaal zouden we u vragen om een goede discussie over de herijking van de subsidies. Voorheen een stokpaardje van Beter Voor Rijswijk. Maar eenmaal in het college aanwezig, is bewezen dat we zo'n discussie voorlopig wel kunnen vergeten. Jammer, omdat u op deze wijze een fantastisch museum als de beschermde bevolking ...

De heer Braam (BVR) interrumpeert: Ja, het kan geen feest blijven natuurlijk hè? Ze maken er een prachtig feestje van binnen Onafhankelijk Rijswijk met alle gevolgen van dien. Maar dan zeg ik: als u met die gevolgen ... Het vervolg moet ik eigenlijk netjes zeggen, als u daarmee wilt komen, waarom mis ik dan vanavond sowieso het indienen van een amendement? Dat is één. En twee, u wilt bezuinigen op subsidies, waarschijnlijk heeft u de begroting nog niet goed gelezen. Er staat een taakstelling van 10% in op de subsidiestroom, dus daar zal met de kaders die u graag wilt zien, die dus volgend jaar ook zeker zullen komen, in ieder geval worden geholpen. Maar ook daar heeft u dus feitelijk waar er net om een dekking werd gevraagd, geen amendement voor een aanvullende dekking of van een aanvullende bezuiniging zoals u dat dan voor heeft geschetst. Dus mijn vraag is: waar blijft het amendement?

De heer Van der Meij (GBR) interrumpeert: Graag. Ik hoor graag van de fractie van Onafhankelijk Rijswijk: bezuinigen op subsidies, dat is generalistisch. Maak dat nou eens concreet. Welke activiteiten, welke instellingen wilt u bezuinigen, wilt u sluiten om de taakstelling in te vullen?

Mevrouw De Man (OR) geeft in reactie aan: Ik zal dat nog een keertje voor u op papier zetten. Overigens hadden we deze discussie natuurlijk al lang moeten voeren hè? Ik bedoel, dit was al eerder aangehaald ook. We zijn een jaar te laat hiermee. Dus het is helemaal niet zo gek dat ik dit nu aanhaal natuurlijk. Ik vervolg ...

De heer Braam (BVR): De vraag is toch niet zo ingewikkeld van de heer Van der Meij? U kunt toch wel een aantal subsidiestroompjes noemen? Wilt u bezuinigen op de schouwburg? Wilt u de jeugd in ieder geval weer de straat op sturen? Wat wilt u nu? Geef aan, geef gewoon eerlijk aan wat Onafhankelijk Rijswijk wil. Wat moet dicht?

Mevrouw De Man (OR): Nou, er hoeft van mij natuurlijk niks dicht, laten we dat voorop stellen. En ik vind het een beetje jammer dat u mij nu op die manier die woorden probeert in te leggen. Maar nogmaals, ik geef net aan: we komen binnenkort wel met een voorstel als u dat zo graag wilt. En dan wil ik nu graag verder met mijn betoog. Onafhankelijk Rijswijk wil de fractie van Wij ...

De heer Van Enk (CDA) interrumpeert: Voorzitter, ik vind dit een beetje te gek worden. Er wordt op een toon gepraat over deze begroting alsof het ik weet niet wat is. En we gaan hem straks vaststellen. En als we dan vragen aan mevrouw De Man: wat wilt u dan wel? Dan zegt ze: ik kom binnenkort wel met een voorstel. We gaan vanavond de begroting vaststellen. Ik waarschuw u maar alvast. Dus u kunt nu uw voorstel doen en anders is het te laat.

Mevrouw De Man (OR): Prima. Ik wil graag verder met mijn betoog. Dank u wel.

Ik wil de fractie van Wij bedanken voor hun steun als het aankomt op het Rijswijk niet te vol bouwen. Onafhankelijk Rijswijk vraagt zich dan echter wel af wanneer Wij de daad bij het woord gaat voegen. Want als we ons niet vergissen is Wij wel vrolijk akkoord gegaan met het verleggen van de rijbanen van de Prinses Beatrixlaan. Mijn fractie vindt het maar heel weinig te maken hebben met het significant verbeteren van de verkeersdoorstroom. En al helemaal niks meer met groene of schonere lucht. Om nog maar te zwijgen over het lobbyen voor een tunnel, zoals het zo mooi werd geprobeerd te verkopen. Nee, voorzitter, doodeenvoudig: om ruimte te maken voor nog eens 2000 woningen extra, pal langs het verkeersriool van Rijswijk. En Onafhankelijk Rijswijk is teleurgesteld door het gebrek aan reacties van het college op onze stellingname met betrekking

tot de leefbaarheid van Rijswijk. U bleef allen opvallend stil. Vindt u het makkelijker om onze opmerking compleet te negeren dan ons te vertellen hoe u Rijswijk ziet? Wat is uw visie voor onze stad? Heeft u überhaupt wel een visie voor onze stad? Of bent u alleen maar bezig met pluche plakken en werken aan uw eigen politieke belangen in plaats van die van Rijswijk? Want daar begint het inmiddels verdacht veel op te lijken.

De heer Van der Meij (GBR): Ja, ik vind het nogal boude woorden, pluche plakken, waarbij Onafhankelijk Rijswijk zelf een wethouder heeft gekend die 16 jaar op die zetel heeft gezeten. Ik hoor graag een motivatie waar het bij Onafhankelijk Rijswijk dan nu aan ontbreekt. Gewoon op inhoud en niet op beeldvorming, dat heeft allemaal geen zin.

De heer Braam (BVR): Ja, één aanvulling. Het lijkt erop alsof Onafhankelijk Rijswijk de complete opzet van de stadsvisie van enkele jaren terug heeft genegeerd. Dat proef ik eruit. En als Onafhankelijk Rijswijk een visie heeft, nou dan zijn wij daar in ieder geval heel erg nieuwsgierig naar. Wellicht staan er zinnige dingen in waar we nog wat mee kunnen.

Mevrouw De Man (OR): Dank u wel, voorzitter. Nou ja, het is niet in het belang van Rijswijk om Rijswijk helemaal vol te bouwen. Het is ook niet in het belang van Rijswijk om dat te doen zonder de juiste voorzieningen. Daar hebben wij constant op gehamerd. En het gaat maar door, het dendert maar door. En we hebben onze visie voor een leefbare stad in onze eerste termijn gedeeld. En als **de heer Braam** daarnaar had geluisterd, had hij dat onthouden.

Tot slot, voorzitter, heb ik nog een punt met de betrekking tot de leefbaarheid van Oud Rijswijk. Onafhankelijk Rijswijk zou graag zien dat de ongerepte voetgangerstunnel onder de Haagweg zou worden opgeruimd. En ik geloof dat dat ook de bedoeling is. In eerdere vergadering heeft Onafhankelijk Rijswijk al gepleit voor de mogelijke instelling van eenrichtingsverkeer in de Herenstraat-Willemstraat in verband met de verkeersveiligheid. We stellen nu voor om de herinrichting van de Herenstraat, als ik het zo mag noemen, integraal aan te pakken door ook het tunneltje hierin mee te nemen. Dat geeft meer dan 250 vierkante meter extra ruimte. Gooi het tunneltje dicht en richt de ruimte in met wat groen en mogelijk wat andere zaken die nu niet kunnen of tekortschieten. De horecaondernemers die zich daar gevestigd hebben, kunnen eventueel hun terrassen uit gaan breiden en de Herenstraat is dan opnieuw heringericht. Een verbetering voor de leefbaarheid en het aanzicht van het gebied. En ik hoor graag hoe u tegenover dat idee staat. Overigens zullen we de motie **van D66** hierover niet steunen aangezien zij nog een stapje verder gaan en zelfs spreken over het autoluw maken van de Herenstraat-Willemstraat en parkeren in de nabije omgeving, terwijl we daar al kampen met parkeerproblemen. De voorzitter stelt vast dat OR geen moties en amendementen heeft ingediend.

De voorzitter sluit de tweede termijn van de raad en schorst de vergadering voor 10 minuten om vervolgens het college gelegenheid te geven voor de tweede termijn.

De voorzitter heropent de vergadering. Voordat het college voor de tweede termijn het woord geeft bevestigt de voorzitter dat de moties en amendementen van GroenLinks zijn ingediend en onderdeel uitmaken van de orde van de vergadering. De tussenstand is op dit moment 9 amendementen en 21 moties. De voorzitter geeft het woord aan de wethouder Financiën, de heer Keus.

Wethouder Keus dankt de fracties voor hun inbreng in tweede termijn en herhaalt dat hij het gek zou vinden als deze begroting niet tot kritische kanttekeningen zou leiden. Bezuinigen is immers nooit leuk en hervormen kost tijd. De wethouder bedankt de heer Weterings voor het coronaproof overhandigen van de petitie tegen de verhoging van de afvalstoffenheffing. Het college begrijpt dat een verhoging zeker in deze tijd tot zorgen leidt, maar **de heer Weterings (RB)** had er beter aan gedaan om een amendement in te dienen met een gepast dekkingsvoorstel om het zo voor deze groep mensen te kunnen regelen.

De wethouder verduidelijkt dat moties niet het instrument zijn om de begroting te wijzigen, maar een amendement. Om die reden ontraadt het college de moties die toezien op het aanpassen van het tarief van de afvalstoffenheffing. Het is een goed en staatsrechtelijk recht als de raad op onderdelen aanpassingen wil aanbrengen in de begroting. Het is, zoals **mevrouw Pelzer (Wij.)** het ook net had over eigenaarschap, de begroting van de raad.

Tegelijkertijd constateert de wethouder brede steun voor de financiële koers die het college voorstelt aan de raad. Het gaat over het vasthouden aan een meerjarig sluitende begroting, het versterken van onze buffers om met onzekerheid om te gaan in deze tijd, en inzetten op wendbaarheid om snel te kunnen reageren op ontwikkelingen in de samenleving. En vandaar is

de wethouder ook blij met de steun van **de heer Dolmans (D66)** om het proces van transparant begroten verder door te ontwikkelen en daar ook als gemeente profijt van te kunnen hebben. Maar daarbij hoort ook een goede inventarisatie van de open eindregeling, zoals **de heer Sleddering (VVD)** heeft voorgesteld. En daarbij wel tegelijkertijd de kanttekening dat we in het sociaal domein en met jeugd te maken hebben met wettelijke taken die we uit moeten voeren en dat dat open eindregelingen zijn waar het college niet zomaar aan kan tornen. Maar het is vanuit financieel oogpunt heel goed om te kijken hoe niet-wettelijke regelingen nu op dit moment geregeld zijn. **De heer Sleddering (VVD)** geeft middels interruptie aan dat hij begrijpt dat het bij wettelijke regelingen misschien ingewikkeld is, maar dat er bij heel veel gemeentes op dit moment wel wordt ingegrepen ook in de wettelijke regelingen. Het is zeker goed en makkelijker om bij eigen regelingen in te grijpen. Maar de vraag is wat andere gemeentes bij de wettelijke regelingen doen wat de gemeente Rijswijk niet doet. **Wethouder Keus** geeft in reactie aan dat de wettelijke taken/regelingen moet uitvoeren, maar dat je je begroting erop in kunt stellen. En wat **de heer Van der Meij (GBR)** zegt is dat er bijvoorbeeld in de gemeente Westland speciale reserves worden aangelegd om wel het plafond te houden en een eventuele overschrijding op te vangen met reserves zodat de begroting daar niet direct last van hebt. De wethouder verwijst naar het actieplan dat is opgesteld en positief ontvangen is in de raad. Dat de zorg verleend moet worden is een wettelijke verplichting, maar de wijze waarop en het grip houden op financiën, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de verleende zorg is aan de raad.

De heer Sleddering (VVD) vraagt of er ook zoiets geregeld kan worden van een budgetplafond per aanbieder. Zodat mensen die hulp nodig hebben altijd nog bij een ander terecht kunnen.

Mevrouw Koopman (D66) geeft in reactie aan dat **de heer Sleddering** een plafond had kunnen regelen in de inkoopstrategie voor de regio, maar dit is pas weer voor de volgende strategie aan de orde.

De heer Weterings (RB) wil via interruptie aan de wethouder zeggen goed gedaan (t.a.v. petitie afvalstoffenheffing) en geeft aan dat RB met de VVD en Onafhankelijk Rijswijk samen een voorstel hebben gedaan voor de beperkingen van het inflatiepercentage, dus er is zeker wel meegedacht. De heer Weterings geeft aan ook gevraagd te hebben waarom die ruim half miljoen bij Avalex in de bedrijfsvoering zat. Aangezien daar geen reactie op is gekomen heeft RB een motie ingediend.

Wethouder Keus geeft in reactie op de laatste vraag van **de heer Sleddering** aan dat mevrouw Bentvelzen de beantwoording ervan voor haar rekening neemt, maar dat het college de motie ontraadt. Het college is scherp op de niet-wettelijke taken die het college uitvoert en de open eindregelingen die daar van kracht zijn om meer grip te krijgen.

De opmerking van **de heer Weterings (RB)** over Avalex maaide het gras voor de voeten van de wethouder weg. Avalex was het volgende punt in het betoog.

De heer Van der Meij (GBR) vraagt ter aanscherping of het college bereid is om het systeem van uitgavenplafonds, respectievelijke instrumenten die daarbij horen met het oog op kwaliteit en zorglevering, mee te nemen als onderdeel van het plan van aanpak. Is het college bereid om het mee te nemen en te laten zien in het plan van aanpak waar het college mee bezig is. **Wethouder Keus** geeft aan dat het antwoord ja is, maar dat wethouder Bentvelzen met een nadere toelichting komt.

De raad vraagt of de extra kosten, vanwege de gelijkblijvende dienstverleningsovereenkomst (DVO), niet kunnen worden teruggedeld bij Avalex zelf. Avalex heeft zichzelf ook een taakstelling opgelegd. Maar de wethouder licht toe dat het plausibel is dat er aan een gelijke DVO met een groei van afname in aantal inwoners ook hogere kosten zijn verbonden. Zoals stijging van een aantal exogene kosten, zoals belasting op verbranding van afval. Die kosten worden in algemene middelen opgevangen en het zou niet juist zijn om terug te leggen bij Avalex. Avalex is zich bewust van de financiële positie van de gemeente en doet er zelf ook alles aan om te kijken waar zij met minder geld hetzelfde en nog beter kunnen presteren.

De wethouder kreeg als wethouder energietransitie de vraag of hij nog energie heeft om de energietransitie te doen. Dit is zo en 2021 zal met name in het teken staan van de transitievisie warmte, maar ook op het gebied van WarmteLink, de leiding door het midden. Er gaat veel gebeuren en wordt belangrijke besluitvorming verwacht. En daarnaast is onlangs de concept-RES besproken en hierop zal volgend jaar een definitieve klap moeten worden gegeven in de raad. Tussen het vaststellen van de concept-RES en de definitieve RES 1.0 zit veel tijd. Maar de wethouder zal zijn energie steken in het beter en meer betrekken van de raad en de borging van de democratische legitimiteit.

Moties:

Ten aanzien van de moties herhaalt de wethouder dat hij die t.a.v. de afvalstoffenheffing net heeft

ontraden. De motie wordt om meerdere redenen ontraden, naast de genoemde argumenten wordt er ook geen dekking aangegeven.

De motie van **GroenLinks**, Grip op energieverbruik is sympathiek, maar doet een behoorlijk beroep op de capaciteit. De vraag om meer inzicht in het energieverbruik en het verminderen daarvan is legitiem. De wethouder ontraadde de motie, maar biedt aan om hierin de volgende voortgangsrapportage energietransitie op terug te komen.

De heer Kooy (PvdA) vraagt de wethouder middels interruptie hoe hij de regie wil voeren over de energietransitie als hij niet de onderliggende gegevens boven tafel haalt en deelt met de raad. Het is wellicht een ingewikkelde en arbeidsintensieve handeling, maar is nodig. **Wethouder Keus** geeft in reactie aan dat de energietransitie niet alleen te maken heeft met het gemeentelijke energieverbruik maar met name op de opgaves. In het basisdocument Energietransitie is ook opgenomen dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven, maar in de motie gaat het expliciet om een begroting. De wethouder stelt voor om de tijd te gebruiken om bij de volgende rapportage hierop terug te komen, het heeft de aandacht van het college.

Mevrouw Alberts (GL) geeft via interruptie aan dat er in de motie ook tijd wordt gegeven om iets dergelijks op te stellen, om te komen tot een inventarisatie en daarna een stap te maken naar een energiebegroting. **Wethouder Keus** geeft in reactie aan dat hij aanbiedt om erop terug te komen in de eerste voortgangsrapportage, maar dat hij het niet opportuun vindt om de motie over te nemen.

Amendementen:

Wethouder Keus vervolgt met de amendementen en dekkingsvoorstellen. Het is vanuit financieel oogpunt van belang dat de gemeente een reëel sluitende meerjarenbegroting heeft, niet alleen in het belang van toezicht, maar ook om de gemeente Rijswijk klaar te maken voor de toekomst. Op die manier is ook gekeken naar de amendementen. Het blijft intact, maar het college blijft staan voor de begroting. Het oordeel laat het college aan de raad.

De heer Sleddering (VVD) vraagt de wethouder middels interruptie naar de gedachten over de moties over de kwijtschelding en het boeken van kwijtschelding onder de post armoedebeleid.

Wethouder Keus moet hier inderdaad nog op terug komen. Formeel wordt die geboekt op het armoedebeleid, maar de vraagstelling richt zich op het opnemen als component in de tariefstelling. Er ligt een motie vanuit GBR en anderen die oproept om het debat daarover aan te gaan. Voor de gemeente is het een kwestie broekzak-vestzak, want de beleidskaders van de kwijtscheldingsregeling blijven. **De heer Sleddering** geeft in reactie aan dat als je het tarief omhoog doet en mensen het niet meer kunnen betalen dit betekent dat het tarief voor de mensen omhoog gaat, waardoor het geen vestzak-broekzak van de gemeente is, maar een betaling uit de zak van de wel-betalers is. Dus de vraag is of die verrekening van de niet-betalers aan de wel-betalers kan stoppen en op een ander manier kunnen worden ingekleurd.

De heer Kooy (PvdA) vraagt middels interruptie aan de wethouder hoe hij kan stellen dat er een sluitende begroting is terwijl de discussie op een aantal beleidsgebieden uit de weg is gegaan, denkend aan de afvalstoffenheffing en parkeerheffing. De zwaarste kosten komen verhoudingsgewijs op de laagste inkomens neer. De heer Kooy vraagt of de begroting sluitend gemaakt is en niet gelet is op de verdeling van de kosten naar de lasten van de inwoners.

Wethouder Keus geeft in reactie aan dat de laatste vraag neigt naar inkomenspolitiek waar we als gemeente niet van zijn. Er is wel rekening gehouden met hoe de kosten landen en er is niet alleen vanuit financieel oogpunt naar gekeken. In de afvalstoffenheffing zit een beleidsmatige overweging achter waarbij de kosten bij de vervuiler worden verhaald. Uiteindelijk zal dat ook tot een prikkel moeten leiden tot betere scheidingsresultaten. Het is een legitieme vraag of dit systeem echt daartoe die prikkel is, maar dat is een discussie die begin 2021 met elkaar wordt gevoerd. De wethouder wil hier geen voorschot op nemen. En dat geldt ook voor de discussie over de samenstelling van de afvalstoffenheffing en het vraagstuk welke kosten je waar wilt verhalen. In het voorstel van de begroting staat hij zoals hij staat en de discussie staat nu hoog op de agenda voor 2021.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Lugthart voor de tweede termijn.

Wethouder Lugthart loopt de 2 vragen, 9 moties en 3 amendementen in die volgorde af.

Vragen:

Naar aanleiding van de vraag van **de heer Van der Meij (GBR)** van de organisatie en vormgeving van de organisatie van de toekomst geeft de wethouder aan vanmorgen met waarnemend

burgemeester Verkerk te hebben gesproken over zijn visie op de organisatie in zijn eerste dagen in Rijswijk. Er is ook een gesprek ingepland met het hoofd HRM en daar zal verder vorm worden gegeven aan wat ook de burgemeester heeft geconstateerd.

Op de vraag van de **Partij van de Arbeid** naar de middelen in de mobiliteitsreserve geeft de wethouder aan dat die worden toegekend aan mobiliteit. En zoals **mijnheer Sleddering (VVD)** wel terecht zegt, wordt er af en toe een uitzondering gemaakt en dat wordt nu ook op verzoek van het **CDA** gedaan om dekkingen te hebben voor de handhaving.

Moties:

De geopperde wensen in de motie van **D66** over het eenrichtingsverkeer in de Herenstraat zal het college meenemen bij de herinrichting. De wethouder ziet niet direct grote belemmeringen, dus naar verwachting kan dit eind 2020/eerste kwartaal 2021 worden besproken.

De heer Sleddering (VVD) herinnert de wethouder eraan dat er een gedegen plan en onderzoek is gedaan naar de herinrichting van Oud-Rijswijk. Al deze aspecten zijn uitgewerkt en besproken met omwonenden, burgers en winkeliers. Hij vraagt de wethouder wat het effect moet zijn als er nu opnieuw gepraat moet worden. De heer Sleddering vraagt de wethouder te doen wat eerder afgesproken is.

De heer Dolmans (D66) vraagt de wethouder of hij de strekking van de motie overneemt.

In reactie op **de heer Sleddering** geeft **wethouder Lugthart** aan dat er meerdere alternatieven liggen, omdat de mensen het niet met elkaar eens waren. De oplossingsrichting die D66 noemt, het introduceren van eenrichtingsverkeer, is een richting die ambtelijk is verkend en waarvan is geconstateerd dat het mogelijk is. En daarin moet een keuze gemaakt worden. De wethouder ziet de geschetste oplossingsrichting als een heel goed idee. Er kan in de toegang tot Oud-Rijswijk een enorm grote oppervlakte worden toegekend aan bijvoorbeeld de terrassen en het intekenen van een fietsenstalling is mogelijk, zoals **mevrouw Pelzer (Wij.)** heeft gevraagd. Een aantal ondernemers ziet kans om de terrassen uit te breiden. De wethouder kan de motie van **D66** m.b.t. eenrichtingsverkeer Herenstraat in zijn geheel overnemen.

Wat betreft de motie van **CDA** m.b.t. Rijswijk RegelRecht kan de wethouder toezeggen dat hij met burgemeester Verkerk het gesprek zal aangaan.

De fracties van **Beter voor Rijswijk en Wij.** vroegen op de stoep ook nog richting Rijswijk-Buiten. In eerste termijn heeft de wethouder aangegeven dit op te nemen bij de verkenningen bij de Beatrixlaan.

Wat betreft de fietsenstalling geeft de wethouder richting **mevrouw Pelzer (Wij.)** aan dat hij dit zojuist heeft aangegeven, daar is naar gekeken.

Richting **Rijswijks Belang** en de vraag naar velden en verlichting voor Red Lions, geeft de wethouder aan in gesprek te zijn met de vereniging en te kijken naar wat mogelijk is. Het college is het met de heer Weterings eens dat de velden moeten voldoen aan de norm. Richting **mevrouw Pelzer (Wij.)** geeft de wethouder aan dat haar voorstel wellicht een optie is, daar moet naar worden gekeken. De financiële dekking ontbreekt en moet nog worden gevonden.

De heer Weterings (RB) bedankt de wethouder voor de positieve wending.

In reactie op de motie van de **fractie van GroenLinks** over 30 als uitgangspunt en 50 alleen wanneer veilig geeft **wethouder Lugthart** aan het er in de basis mee eens te zijn. In dit kader zijn de afgelopen drie jaar een aantal stappen gemaakt. De wethouder geeft aan dat zo ver als GroenLinks in de motie wil gaan niet mogelijk is. Als meer 30 km gebied mogelijk is zou dat zeker gedaan moeten worden. Maar om in heel Rijswijk 30 kilometer te stellen en 50 bij uitzondering gaat nu te ver.

Mevrouw Alberts (GL) geeft aan dat de motie ook niet stelt dat van vandaag op morgen in heel Rijswijk 30 km per uur moet worden gereden, maar dat er landelijk vanuit het Rijk aandacht voor is en ook een motie is overgenomen. Dus op een gegeven moment wordt het opgelegd. Daarom wil GroenLinks de wethouder nu al verzoeken om alvast die inventarisatie te maken waar u die uitzondering moet gaan maken voor de hulpdiensten et cetera, zodat de wethouder dan weet waar hij aan toe is.

De heer Kooy (PvdA) geeft middels interruptie aan dat hij de terughoudendheid van de wethouder begrijpt, maar dat er een aantal doorgaande wegen is waar het onverantwoord is om 50 te blijven rijden. Er wordt aangegeven dat de zwaailichtsector het nodig heeft, maar die hebben niet voor niets een zwaailicht. Daarnaast is er een aantal problemen, de heer Kooy noemt de Lindelaan als voorbeeld, waar een combinatie van problemen speelt, zoals het busverkeer dat mensen inhaalt of de geluidsnorm niet gehaald wordt. Het zou wat betreft de heer Kooy juist mooi zijn om die inventarisatie te gebruiken om te bepalen waar de snelheid terug kan en wat doorgaande wegen zijn. Dus de heer Kooy vraagt de wethouder om nog eens na te denken over

de breedte en te kijken naar de tijdslijn die wordt voorgesteld in de motie.

De heer Dolmans (D66) spreekt uit dat D66 sympathiek staat tegenover de motie, maar vraagt de wethouder of hij zegt dat hij het eens is met de motie, maar die niet direct praktisch kan uitvoeren. De heer Dolmans zou het mooi vinden als 30 het uitgangspunt is waar Rijswijk als stip op de horizon naar toe gaat.

De heer Van Enk (CDA) vindt de discussie een merkwaardige kant opgaan en pleit ervoor om niet aan luchtfietsen te gaan doen. De heer Van Enk verwacht dat de handhaving moet worden verdubbeld als 30 kilometer overal wordt ingevoerd en verwacht niet dat **GroenLinks** dat wil. Wat hem betreft moeten er geen irrealistische regels gesteld worden, maar gaat het om het gedrag van de weggebruiker. **Wethouder Lugthart** sluit zich bij **de heer Van Enk** aan. De wethouder geeft aan dat het niet kan zonder de inrichting te veranderen en de handhaving te verhogen, wat leidt tot aanzienlijke kosten. De wethouder stelt voor om niet te streven naar 30 als uitgangspunt, maar wel volgens plan het uitbreiden van de 30 kilometerzones te vervolgen. Ter illustratie noemt de wethouder het Ruysdaelplein, de Hoornbrug en het Havenkwartier. Op het moment dat er iets wordt toegevoegd t.a.v. wonen aan Pasgeld zou daar ook 30 kilometer van kunnen worden gemaakt. 30 als uitgangspunt gaat volgens de wethouder te ver, omdat de capaciteit en de financiële mogelijkheden er niet zijn.

Mevrouw Alberts (GL) voorziet voor de toekomst een probleem in Rijswijk.

Wethouder Lugthart geeft bij de motie van **de Partij van de Arbeid** over het investeren in Rijswijkse jeugd aan dat de motie ervan uitgaat dat sportpark Elsenburg al gerealiseerd is. Aangezien dat nog niet zo is vraagt de wethouder om de motie aan te houden tot de locatie daadwerkelijk wordt vrijgespeeld.

De VVD-fractie vraagt door middel van een motie het tarief voor tweede parkeervergunningen te verlagen. Het juiste middel hiervoor was, zoals wethouder Keus zei, een amendement. Het college ontraadt de motie.

De wethouder ziet de motie van **de fractie van VVD** over het opzeggen van de parkeerabonnementen van de collegeleden als een symbolomotie. De wethouder licht toe dat het college terughoudend is met eigen uitgaven ook inzake vervoer. De wethouders rijden met eigen auto, geen dienstauto, chauffeur of taxi. Vanwege het regelmatig reizen in de spits door wethouders Keus en Bentvelzen verdient de auto de voorkeur boven OV.

Amendementen:

Ten aanzien van de drie amendementen, parkeren, handhaving op peil en investeren in het Wilhelminapark merkt de wethouder op dat deze wat de voorzitter betreft aan de raad zijn om te stemmen.

De heer Weterings (RB) vraagt naar de motie of de prijzen van partners en leveranciers nog wel conform de markt zijn. De wethouder geeft aan dat deze motie niet overgenomen hoeft te worden omdat deze volledig aansluit op het beleid van de gemeente, namelijk het aanbestedingsbeleid uit 2018. Onderdeel is de spend analyse, waarbij ieder jaar tegen het licht wordt gehouden wat de prijzen van de leveranciers zijn.

De heer Sleddering (VVD): Ja voorzitter, even wat betreft die vergunning en amendement. U zegt het is aan de raad, maar wat is er nou waar van dat verhaal dat als dat amendement gaat uit van de parkeervergunning van de derde parkeervergunning verhogen dat dat dus een heel gedoe met zich meebrengt?

De heer Kruger (BVR): had twee keer gevraagd of het college voornemens is om een inhaalactie te doen om de wijk weer in te gaan. Ik weet niet of daar iemand op reageert of ik dacht dat Lugthart nog wel vrij vaak de wijken in ging of dacht te gaan. Althans dat lees ik altijd in de bladen.

De voorzitter: uw vraag is helder, maar mijnheer Weterings wil misschien reageren op het antwoord van de wethouder of niet?

De heer Weterings (RB): Ja heel kort voorzitter. Dan ga ik ervan uit dat de leverancier van de verlichting van een 73000 dan wel een incident is geweest in plaats die 62200 dat het 10800 euro scheelde. Dus het zal wel een incident zijn geweest.

Wethouder Lugthart: Ja voorzitter, richting **mijnheer Kruger**, uw eigen wethouder zou volgens mij ongetwijfeld nog even ingaan op het naar de wijk gaan. Dat betreft de participatie. Ja **mijnheer Sleddering** hoe het zit, want u gaf terecht wel aan, dat is in dat opzicht die derde vergunning niet doorvoeren is inderdaad een financiële kwestie. Het is zo dat wanneer we de tweede vergunning en de volgende vergunning invoeren maken we een tarief van 180 euro. Staat daar om en nabij een bedrag van 260000 euro aan inkomsten tegenover. En het heeft omdat er differentiatie in tarieven is ook meer werk bij invoeren. Een vervelend verhaal. Eveneens zitten daar gewoon

kosten aan om het systeem in te richten. En omdat er een zeer beperkt aantal derden en volgende vergunningen in Rijswijk zijn levert dat eigenlijk zo weinig op dat je je kunt afvragen of dat je dat voor de derde vergunning moet doen. Dat was volgens mij ook het voorstel van **de heer Kruger** om daarom ook die bullet uit het amendement te slepen.

Mevrouw De Man (OR): Ja wel, dank u wel voorzitter. Ja maar dan is het eigenlijk toch heel simpel, dan is die hele verhoging toch gewoon een heel erg slecht idee als het zoveel werk en gedoe met zich meebrengt. En dan blijven alle vergunningen gewoon op 45 euro staan.

Wethouder Lugthart: Nou voorzitter, als **mevrouw De Man** in eerste termijn goed had opgelet dan had ze geweten dat het idee van een tweede vergunningen verhogen is om het ruimtegebruik dat zeer beperkt is in de gemeente Rijswijk om dat gewoon te verdelen. En dat is de hele achterliggende gedachte van 180 euro. Uw raad heeft een amendement ingediend om dat in ieder geval nog uit te stellen heb ik begrepen. Ja ik denk dat het geen slecht idee is om de mogelijkheid om een tweede vergunning duurder te maken te gebruiken om de schaarse ruimte die wij in de gemeente Rijswijk hebben te verdelen. En dat zullen we zeker moeten doen als er in de komende tijd 60000 of misschien wel 65000 inwoners in Rijswijk zijn. En dat is niet in de laatste plaats omdat we ook de wegen in de gemeente Rijswijk bereikbaar willen houden. En stel dat alle nieuwe inwoners een tweede auto aanschaffen of twee gezinnen een tweede auto. Dan staat het hier muur en muur vast.

Mevrouw De Man (OR): Nou ja eigenlijk geeft u nu dus alle argumenten al aan om Rijswijk dus niet helemaal vol te bouwen. De infrastructuur is er niet naar. De parkeerplekken zijn er niet genoeg. Redeneren op deze manier dat gaat helemaal niet werken dat weet u ook. De mensen die het kunnen lijn die doen het toch wel. En de andere mensen schrik je ook niet af.

De heer Lugthart: Nee voorzitter dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Bentvelzen.

Wethouder Bentvelzen: En laat ik beginnen bij **Beter Voor Rijswijk**. Want de wijkbijeenkomsten die horen inderdaad bij mij. Ik ben eerste portefeuillehouder participatie. Maar de wijkbijeenkomsten worden die weer opgepakt is uw vraag. Nou dat is nu natuurlijk wat lastig omwille corona. Maar zodra we kunnen pakken we dat zeker weer op. En ik denk dat iedere wethouder of al mijn collega-wethouders staan te popelen om hun wijkwethouderschap weer in te vullen.

Dan ga ik door naar uw volgende vraag die voor mij die betrekking heeft op mij in ieder geval. Dat is uw motie namelijk, werk aan de winkel. Wat belangrijk is is dat we een duidelijk verschil moeten maken tussen werk, maatschappelijke participatie en de activiteiten in het kader van een tegenprestatie. Want dat zijn echt totaal verschillende dingen. De uitvoering zo uitvoeren zoals in deze motie is opgesteld die is in strijd met onze huidige verordening. Maar zoals al meerdere keren genoemd brengen in 2021 de nieuwe kadernota werk alsmede de nieuwe kadernota maatschappelijke participatie naar de raad. En ik zou wel willen bekijken in deze of hoe we in die nota's ook het verhaal van een tegenprestatie een plaats kunnen geven. Ik wil daarom aangeven de strekking van de motie over te willen nemen. En voorstellen het onderwerp tegenprestatie in zijn algemene zin te betrekken bij de uitwerking van die genoemde kadernota's.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ik was zeer benieuwd naar het antwoord wat de wethouder hierop zou geven. Want ik wil even de wethouder in herinnering brengen dat de aangenomen motie breed aangenomen motie van juli 2019 niet spoort laat ik het zo maar even zeggen met de motie die nu voorligt van **BVR**. En als u zegt ik kan de motie overnemen dan ga ik de motie van 2019 opnieuw alsnog vreemd aan de orde van de dag een keer aan de orde stellen. Of ter stemming brengen. Ik vind dit een zeer teleurstellend antwoord van u en niet conform de motie die al door u is aangenomen en waar u ook al regelmatig voortgangsrapportage over heeft gedaan. Graag uw reactie hierop.

Wethouder Bentvelzen: Ik had niet anders verwacht dan een interruptie van u te krijgen **mevrouw Van Nunen**. En ik ben me terdege van bewust welke motie er hier is aangenomen is 2019. Ik heb een goed geheugen. Desondanks ben ik wel van mening dat alle politieke arena of iedereen die iets vindt in deze raad dat we daar naar moeten kijken. En dat dat ook meegenomen mag worden in een onderzoek. En daarmee zeg ik niet dat ik een motie overneem in zijn geheel. Ik zeg dat ik de strekking overneem. En daarmee zeg ik ook dat ik wil kijken of we daar plek aan kunnen geven in Rijswijk. En daarmee heb ik nog niet gezegd ik voer de Rijswijkse tegenprestatie in. En ik hoop dat ik daarmee voldoende op uw vraag heb gegeven.

Dan ga ik door voorzitter naar de fractie van **GroenLinks** en die hebben mij aangegeven rondom de participatie en de omgevingswet. Nou eigenlijk werd het al aangegeven door collega-raadslid

mevrouw Pelzer. De participatie zit in die projecten rondom de omgevingswet. En nou ja ik ga ervan uit dat dat afdoende is. Daarnaast ligt er van u een amendement rondom de 20000 euro van de participatiegelden. Dat is een heel sympathiek voorstel. En ik zou hem uiteraard heel graag vanuit mijn portefeuille willen ondersteunen. Maar de financiële situatie zoals u gezien heeft in de begroting is zodanig dat ook kleine bedragen op alle fronten moet worden ingeleverd mevrouw Alberts. En er is ook geen dekkingsvoorstel geleverd bij dit amendement. Dus dat betekent dat ik het voorstel zou moeten ontraden. Desondanks is het aan uw raad om hem in te brengen. En is het een oordeel van de raad. Meer kan ik er helaas niet van maken.

Mevrouw Alberts (GL): Ja de coalitiepartijen hebben ruim een half miljoen per jaar aan ombuigingen dekkingsvoorstellen geschrapt. En de alternatieve dekkingen zijn redelijk discutabel. Nou hebben wij dit dekkingsvoorstel participatiebeleid dat is 20000 euro per jaar. Dat maakt op de gemeentebegroting maakt dat echt helemaal niks uit. Maar als u toch een dekkingsvoorstel wil, wat mij betreft haalt u het uit de brede mobiliteitsreserve. Dat is ook prima. Ik heb ook nog een mooi voorstel gezien van de coalitiepartijen over het BTW-compensatiefonds. Daar mag het van mij ook uit. Maakt me niet uit waar u het vandaan haalt. Mag het ook gewoon uit de algemene middelen halen. Want 20.000 euro dat is helemaal niet zoveel op de hele begroting. Dus en ik wil u graag even vragen of u zou willen reageren op ja toch wel de hartenkreet die we kregen vanuit de ambtelijke organisatie wat betreft participatie op onze raadvragen die ook is genoemd in de toelichting van het amendement.

Wethouder Bentvelzen: Ik hoor de hartenkreet van mevrouw Alberts. Maar mevrouw Alberts die weet ook dat we moeten bezuinigen. En iedere 10.000 euro is 10.000 euro. En nogmaals, ik heb aangegeven, ik vind het sympathiek. Ik sta er niet onwelwillend tegenover maar ook ik moet inleveren. En iets anders kan er gewoon niet van maken mevrouw Alberts. En nogmaals, het is oordeel aan de raad. Het is uw amendement. En als de raad daar anders over denkt dan mag u die dadelijk in stemming brengen. En als u dan een meerderheid heeft nou dan gaan we dat organiseren. Dan hebben we dat uit te voeren. Want u bent het hoogste orgaan als raad. Dan ga ik nog door met uw fractie, want u heeft aangegeven op twee punten akkoord te gaan met het actieplan. Heeft twee zaken aangegeven. En die kunnen nou ik wil u in ieder geval danken voor uw inbreng. En die twee punten die u aangaf rondom het actieplan die nemen we mee. Want daar kunnen we zeker aan voldoen. Ik wil u wel nog even meegeven dat we al wel het een en ander doen rondom vrijwilligers en verenigingen in ondersteuning daarvan. Dat staat ook straks in de brede welzijnsnota van mijn collega Johanna Besteman in pijler 4 uit mijn hoofd. En we hebben natuurlijk al de combinatiefunctionarissen die combineren tussen jeugd en sport en jeugd en cultuur.

En dan ga ik door voorzitter naar de fractie van **de VVD**. U heeft een motie ingediend met een op-is-op-filosofie. En afgelopen 26 oktober heeft de directeur van het servicebureau Haaglanden zijn best gedaan om hier een presentatie te geven. Ik weet ook niet of de fractie van de VVD daar vertegenwoordigd was. Maar om het een en ander toe te lichten rondom de nieuwe manier van werken en nieuwe aanbestedingen die we gedaan hebben per 1/1/21. En ik kan u aangeven mijnheer Sleddering dat er in die aanbesteding aanbestedingsruimte zit, maximale aanbestedingsruimte. En wat wil ik daar nog meer over zeggen. Maximale aanbestedingsruimte, en dat betekent dat er contract per gemeente dus we zijn een H10 regionaal orgaan. En per gemeente heeft iedereen zijn of haar eigen contracten met de aanbieders met daarin een maximale bestedingsruimte. En als het dan gebeurt dat er een afspraak is gemaakt met een bestedingsruimte en een zorgaanbieder die dreigt die bestedingsruimte te overrulen of te overtreffen en meer geld te moeten vragen, dan moeten ze ook letterlijk terug naar die gemeente waar ze dat contract mee hebben, in ons geval de gemeente Rijswijk, en daar aangeven waarom er dan meer geld nodig is. Want we hebben een bepaalde norm gesteld met elkaar in de nieuwe contracten waarvan wij denken dat een traject van een kind nou hoeveel geld daar tegenover staat. Dus we hebben daar echt wel een nou ja uw noemt het een op-is-op-filosofie. En een budgetplafond. Ik zeg het is een maximale bestedingsruimte. En ik vraag u we gaan dat 1/1/2021 dus dat is vrij snel gaan we dat introduceren. Gaan we daarmee werken. En ik hoop dat u ons even de tijd gunt om daar dan vervolgens met elkaar op te evalueren van goh hoe gaat dat nu en zijn er nou heel veel aanbieders die uiteindelijk die maximale bestedingsruimte gaan overrulen.

De heer Sleddering (VVD): Ja dank voor deze toelichting. Dat voor betreft de regionale afspraken. Hebben we nog eigen Rijswijkse regelingen waarin je dat budgetplafond of wat hoe je ook wilt noemen bestedingsruimte zelf ook kunt bepalen? En mijn tweede vraag is, als we dan de resultaten krijgen, kan dat ergens rond de zomer zijn? Kunnen we zeg maar dan al een goed zicht hebben hoe ver men gevorderd is met die bestedingsruimte? Want ik ben zo bang dat we weer wachten tot de begroting van volgend jaar. Zitten we in november en dan kunnen we weer zo

weinig. Maar het zou toch prettig zijn als we indicatie krijgen van het budgetverloop ergens rond de zomer.

Wethouder Bentvelzen: Nou uw vraag mij hoe kunnen we dat ook op andere terreinen doen. Het college heeft natuurlijk het actieplan vandaag bij de stukken van de begroting toegevoegd. En daarin komen alle acties samen. En waar het past zullen we kijken naar een maximale bestedingsruimte ook lokaal gezien. Maar dat is zeker niet de enige maatregel die we kunnen toepassen. En ook niet altijd de best passende. Nogmaals, ik onderschrijf echt als wethouder en dit college in zijn geheel dat het noodzakelijk is om maatregelen te treffen om de kosten in het sociaal domein terug te dringen. En ik denk ook dat we dat echt wel heel duidelijk hebben gemaakt en echt heel serieus nemen. En uw vraag of we dat kunnen evalueren in de zomer daar durf ik nog geen 100% uitspraken over te doen. Zodra ik iets kan terugbrengen naar de raad dat bent u van mij gewend dat ik dat doe. En ik kan denk ik wel een indicatie geven tegen de zomer. Ik ga ervan uit dat we dan in ieder geval wel iets van cijfermatig hebben waar we even met elkaar over kunnen praten. Dus ik hoop of voor of net na het zomerreces met u daarover te kunnen spreken over die indicatie. Daarmee wil ik wel deze motie ontraden omdat het in de nou ja in de stukken zit. De maximale bestedingsruimte gaat per 1/1/2021 in. En nou daarmee denk ik dat ik voldoende antwoord heb gegeven op uw vraag en ook op de vraag van **Gemeentebelangen Rijswijk**.

Dan ga ik door naar **D66**. En ik realiseer mij dat het amendement van **GroenLinks** is overgeslagen rondom de stelpost Hugogelden. Die neem ik in een klap mee. Want ook D66 heeft daarbij aangegeven positief hier tegenover te staan. Het is een keuze aan de raad, wij als college hebben het niet gedaan. En de reden dat wij niet de Hugogelden opgenomen hebben in de huidige begroting verder dan is dat onze minister Hugo de Jonge die heeft gelden toegekend en hard gemaakt tot 2022. Die heeft gezegd, in 2021 komt er een nieuw kabinet. Dus tot en met 2022 ken ik de gelden toe. En daarna is het aan een volgend kabinet om deze gelden te waarborgen. Dat weten we nu vandaag de dag dus nog niet. Dus wij hebben in die zin het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd. Niet opnemen. Als uw raad van oordeel is wel opnemen dan kan dat. Dan is dat inderdaad een mogelijkheid. Meerdere gemeenten hebben dat gedaan. En dan zullen wij dat ook doen. Kanttekening twee is dat het dan wel direct van de risicoparagraaf af gaat waarin het sociaal domein momenteel is opgenomen. Dus dan is het risico is niet 4 miljoen maar om en nabij de 2,9 miljoen. Dat betekent niet dat we meer ruimte krijgen.

De heer Van Enk (CDA): Ja voorzitter en dat is denk ik ook meteen het nadeel als we die stelpost zouden opnemen. Het verfraait de begroting, maar het maakt hem niet realistischer. Ik denk dat we op zij minst even moeten afwachten totdat na de Tweede Kamerverkiezingen minister De Jonge opnieuw minister dan wel premier is geworden. Dank u.

Wethouder Bentvelzen: Daarmee heb ik het amendement hebt ik besproken en aangegeven dat het een oordeel is van de raad. En ik ga ervan uit dat u er met een stemming wel uit gaat komen. Dan ga ik door voorzitter met uw goedvinden naar het **CDA**. Die heeft een motie ingediend in het kader van snappen of schrappen. En ik heb daar natuurlijk in eerste termijn heb ik daar al het een en ander over gezegd. En ik heb steun voor de gedachte van de motie. En niemand zit denk ik te wachten op onnodige regeldruk. Want als zaken beter of eenvoudiger kunnen dan moeten we dat ook gewoon doen. En ik ben ervan overtuigd dat de mening van de klanten zelf daarbij een absoluut belangrijke bron van informatie kunnen zijn. Voor het goede beeld wil ik in dit kader wel even benadrukken dat we op dit moment wel al naar de mening van klanten kijken. Zowel regionaal als lokaal. En we kijken zelf ook steeds kritischer naar onze eigen processen en verbeteren onze dienstverlening waar dat mogelijk is. Zo bieden we tegenwoordig bijvoorbeeld aan dat men aanvragen digitaal kan aandielen. De mantelzorgers de parkeervergunning kunnen verlengen zonder allerlei nieuwe aanvragen te moeten doen. En er zijn verbeteringen doorgevoerd bij het CJG. Al dat gezegd hebbende kan ik aangeven dat het college deze motie snappen of schrappen over kan nemen. Het past prima bij de ontwikkelingen die we in het sociaal domein hebben ingezet om de kwaliteit van onze dienstverlening daar te verbeteren. En ik hoop dat ik u daarmee voldoende beantwoording heb gegeven op die motie.

Tegelijkertijd heeft u nog een mededeling gedaan over de Wmo is het dan het topje van de ijsberg of gebeurt dit af en toe. Nou natuurlijk gaat er weleens wat mis **mijnheer Van Enk**, dat geef ik toe. Alleen is het een topje van de ijsberg? Nou ik durf de stellingaanname wel aan dat het niet structureel misgaat en dat we niet één of twee keer in de week dat soort nare verhalen hebben als die u zojuist hebt gedeeld met de raad. Mocht dat wel het geval zijn dan hoor ik dat heel graag. Want dan hebben we nog een ander probleem erbij.

Dan ga ik nog op een zaak in van de **Partij van de Arbeid**. En dat is het OOGO-overleg waar u aan refereerde van welke wethouder zit daar dan bij. Nou dat zijn wij allebei mijnheer Kooy. Dat

zijn mevrouw Besteman van het CDA en ik. Dus we zitten daar bovenop. En het is ook nog eens een keer onderdeel van het actieplan in het kader van preventie zetten we in op onderwijs. Dat is nummer 4 uit mijn hoofd. Want ik heb hem nu niet voor mijn neus. Maar nummer 4 uit mijn hoofd in het actieplan dat we inzetten op preventie. Ook juist vanuit onderwijs omdat daar heel veel nog te halen valt. En volgens mij voorzitter heb ik dan al mijn vragen, moties, amendementen gedaan.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): ik heb de heer Kooy ook horen vragen wanneer de nieuwe kaders voor het armoedebeleid van uw kant naar de raad komen. U heeft het in uw eigen begroting over doorontwikkelen van regelingen met steun van de maatschappelijke instellingen. Maar we hebben toch wel heel goed met deze raad afgesproken dat er een nieuwe kadernota armoede eigenlijk ook al per 1 januari aanstaande had moeten liggen? Of moet liggen. Kunt u zeggen wanneer die kadernota nu komt?

Wethouder Bentvelzen: Dank u wel voorzitter. Volgens mij zijn we wel gestart met de kadernota. In ieder geval voor de input. U bent zelf als sociaal domein werkgroep bevroegd, aanstaande 24 november worden alle maatschappelijke partners bevroegd. Daar bent u waarschijnlijk ook van op de hoogte gesteld. Daar ga ik in ieder geval vanuit. Want daar heb ik nog appcontact met u over gehad. En dat vindt plaats over twee weken. Ik weet nu niet uit mijn hoofd wanneer we de kadernota exact opleveren. Dus dat antwoord stuur ik u nog even toe.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Van de Laar.

Wethouder Van de Laar: Leefbaarheid begin ik mee want dat is een heel erg belangrijk onderwerp. We hebben hier ons als Rijswijk zelf een ambitieuze doelstelling gezet voor de ontwikkeling van de stad. En dat is onder andere om een aantal opgaven te realiseren zoals het oplossen van leegstand. Heel veel leegstand. Bovengemiddeld veel als je dat vergelijkt met de rest van de regio, zowel in retail als in kantoren. Maar ook om woningnood op te lossen. Maar ik vind zelf een van de belangrijkste redenen eigenlijk als je naar Rijkswijk kijkt dat is een naoorlogse stad. Daar is groot onderhoud nodig. En ook van wijken van woningen van straten, we zien dat onder andere bij de openbare verlichting. Maar dat geldt ook voor de riolering, voor de gasleidingen die zwaar moeten vervangen moeten worden. En je hebt een aantal gebieden die gewoon gedateerd zijn tot en met verloederd tot en met verpauperd. En die moeten we gewoon echt opknappen. En daar dat is de reden waarom wij vanuit de stadsvisie en nu in een uitvoering hard bezig zijn om de stad eigenlijk naar de toekomst te brengen. En ja u heeft daar zelf een hele grote beslissing in genomen in december toen u akkoord bent gegaan met masterplan In de Bogaard. Dat was eigenlijk de eerste stap van drie grote majeure stappen in de stadsas eigenlijk waar ervoor is gekozen als we gaan verstedelijken dan moet dat daar plaatsvinden om de rest laagbouw te houden, om de rest klein te houden, om rest het historische gevoel te blijven houden wat Rijswijk onder andere in Oud Rijswijk natuurlijk zo nadrukkelijk heeft. En daar liggen de mooie plannen voor. Het masterplan In de Bogaard. En in dat programma verstedelijking komt binnen een half jaar ook het ontwikkelkader Haverkwartier en het ontwikkelkader Kesslerpark naar u toe. De vraag dient zich daar heel erg aan inderdaad, is dit nou des Rijswijks. Nou daar moeten we, daar zijn uitspraken over gedaan in de stadsvisie. Daar zijn discussies over. Dat wordt misschien ook wel weer een thema bij de verkiezingsprogramma. Maar daar kunnen we ons binnenkort ook weer over uitspreken tijdens de behandeling van die ontwikkelkaders. Maar we doen er alles aan onder andere door de participatie door de voelsprietten uit te hebben, ook door stedenbouwkundigen en andere experts hier zich over te laten uitspreken wat past nou bij Rijswijk, wat voor stad is dit. Maar wat past ook op die plek. Nou dat wordt heel zorgvuldig bekeken. Nou we zijn jaren bezig met deze ontwikkelingen en binnenkort komen we daar, staan we weer voor zo'n majeur besluit eigenlijk als raad richting welke toekomst gaan we Rijswijk heen brengen. Daar komt dus ook heel erg nadrukkelijk de vraag naar voren als we zoveel woningen gaan bouwen wat betekent dat voor de leefbaarheid. En we hebben een verstedelijkingsprogramma hier op het stadhuis. Dat is een ambtelijk iets in de organisatie maar dat willen we sturen meer naar maatregelen voor leefbaarheid. Want we moeten rekening houden met voorzieningen maar ook met het groen dus investeringen in de landgoederenzone bijvoorbeeld. Maar ook zoiets als het Bogaardplein. Dat is niet zomaar iets. Dat is onderdeel van een visie om hier een stadscentrum te maken wat leefbaar is en dat is dus geen versteend plein waar hittestress is en wateroverlast is. Maar waar ook al de huidige bewoners en de toekomstige bewoners kunnen ontspannen en ademen. Als je hier het zijn allemaal appartementen. Mensen hebben recht op groen, mensen hebben recht op een gezonde leefomgeving. En dat zijn we hier aan het realiseren. **Mevrouw Pelzer** heeft het over een leefbaarheidsindicator. Ik weet niet exact

welke indicator dat is. In de Tweede Kamer is er sprake van een welzijnsindicator, dat is een andere vorm van een bruto binnenlands product. Maar als er zo'n dat is misschien meer iets voor de begroting in zijn algemeenheid. Maar ik zeg u toe dat we daar naar gaan kijken hoe we daar die leefbaarheid kunnen meten inderdaad. En dat wil ik graag meenemen in als we dat programma verstedelijking wat aansturen meer naar maatregelen voor de leefbaarheid. Dat we daar veel aandacht voor hebben.

Dan ga ik door naar het mooie verhaal van **de heer Weterings** over de ondernemers. En het klopt, dat zien wij allemaal. Dat de ondernemers het ongelofelijk moeilijk op dit moment hebben. Er zijn een aantal ondernemers die hebben het ongelofelijk druk. Maar ook zij trouwens zitten in grote onzekerheid over hoe ze met die drukte om moeten gaan. Bijvoorbeeld de slager, de bakker, hoe gaat de kerstdrukke geregeld worden. Wat moeten we regelen met bezorgdiensten et cetera. Maar ons hart gaat natuurlijk vooral uit naar diegenen die nu gewoon geen business hebben, die met de handen in haar zitten. En ik denk dat het vanuit deze plaats namens ons allen een zeer terecht oproep is, koop lokaal. En steun ook geef aandacht aan de ondernemers die hier toch ongelofelijk belangrijk zijn voor de dynamiek en voor het algemene welvaart en welzijn, **mevrouw Pelzer, van Wij.Rijswijk.**

De voorzitter: Mijnheer Weterings wilde interrumperen.

De heer Weterings (RB): Ik stak een hele dikke duim op voorzitter.

De voorzitter: Dat is ook een interruptie. Genoteerd dank u wel. Wethouder vervolgt zijn betoog.

Wethouder Van de Laar: Een aantal dan nu wat praktische punten. Over de blokhut, er is al genoeg over gezegd. En mijn collega heeft daar ook al het een en ander over gezegd. Maar ik maak toch gebruik van de gelegenheid om iets te zeggen over de horeca die kwam er ter sprake. Het is inderdaad sinds het landschapsplan zeer participatief is ontworpen sprake van. Daar moet horeca komen. Er is een markttoets geweest en we stonden helemaal klaar om die tender uit te zetten. En toen brak corona uit. En dat vonden wij nou niet de juiste periode om een horecatender uit te zetten. We zijn nu aan het onderzoeken, moeten we er niet een seizoensgebonden iets van maken. Maar daar is de volle aandacht voor. En daar kom ik dan bij u terug. Dan hou ik u daar weer van op de hoogte. Wel beginnen de ingrepen zal ik maar zeggen van het Wilhelminapark ook al binnenkort. Waarbij onder andere als eerste de entree en de ja de hoofdweg eigenlijk zal worden aangepakt. Ten aanzien eens even kijken zijn er nog andere onderwerpen nee dan ga ik langs de moties.

De heer Sleddering (VVD): Ja maar ik begrijp goed dat u nog steeds op zoek bent naar een commerciële horecafunctie binnen in het park. En dat dat niet via een mogelijk te bouwen nieuwe blokhut komt.

Wethouder Van der Laar: Eens ja.

De heer Kooy (PvdA): Ja voorzitter, kort. Ik ga ervan uit dat de wethouder Van de Laar over Plaspoelpolder gaat nog. Ik heb opmerkingen gemaakt over snel tijdelijke huisvesting. Hetzij voor die tien dagen, hetzij voor langere tijdelijke huisvesting. Neemt u dat antwoord voor uw rekening?

Mevrouw Alberts (GL): ik hoorde de wethouder duurzaamheid zeggen. Zijn er nog andere onderwerpen? En toen zei hij nee. Dan ga ik door naar de moties. Maar ik heb toch echt we hebben toch echt heel duidelijk aangegeven dat we hem ook graag willen horen over duurzaamheid. En dat heb ik totaal gemist.

Wethouder Van de Laar: Dank u wel. Beiden helemaal terecht dat ik daar een antwoord op moet geven. Voor de Plaspoelpolder is er inderdaad grote leegstand. En daar zijn er ook vanuit de provincie best wel interessante compensatieregelen bijvoorbeeld door om een transformatie snel mogelijk te maken voor tijdelijke huisvesting voor flexwonen. Wat een heel groot onderwerp is eigenlijk in de regio. Dat geldt zowel voor arbeidsmigranten als voor spoedzoekers, mensen die gescheiden zijn en of studenten. Het is echter zo dat tijdelijk is ook een voor de transformatie van een leegstaand gebouw dat is niet een tijdelijkheid voor tien dagen voor de transformatie van het gebouw. Misschien wel voor flex... maar dat is ook een tijdelijkheid van tien jaar. Er is geen er moet uiteindelijk ook een business case. En misschien is er een subsidie voor. Toch ook een business case onder liggen om zo'n gebouw te transformeren. En ja die tijdelijkheid duurt dan toch nog een hele forse periode terwijl we nu op een punt staan waarop we voor de Plaspoelpolder mogelijk die tijdelijkheid voor flexwonen niet nodig hebben om het gebied te herstructureren. Sterker nog, we staan op een punt waar er ongelofelijk veel interesse is van projectontwikkelaars om een structurele duurzame ontwikkeling te laten plaatsvinden. Waar we als stad heel veel aan hebben. Maar het hele punt is dus, ik zou nog niet naar flexwonen willen grijpen. Maar dat betekent wel dat we daarvoor oplossingen moeten zoeken. Maar ik vind het iets te gemakkelijk om nu naar willekeurig wat gebouwen in de Plaspoelpolder te kijken.

De heer Sleddering (VVD): Maar bent u het niet met ons eens dat er zijn goede initiatieven.

Mensen staan te wachten om echt iets te doen met de Plaspoelpolder. En dat wordt tegen hen gezegd ja we moeten eerst werken aan de visie flexwonen. Ik vind het zo het klinkt zo bureaucratisch. Er zijn mensen die staan klaar met goede plannen en die goede plannen niet alleen voor henzelf maar ook voor de stad en voor de Plaspoelpolder. En die mensen die voelen zich enigszins ja in de wacht gezet. Omdat er niks gebeurt. Deelt u die mening?

Wethouder Van de Laar: Ten delen, het is niet zo dat er niks gebeurt. Er gebeurt ongelofelijk veel. Maar er zijn heel veel projectontwikkelaars bijvoorbeeld betrokken alleen al bij het Havenkwartier. En iedere projectontwikkelaar die vindt dat zijn eigen project natuurlijk te langzaam gaat. Maar ik vind dat we ons als u als raad zich moet uitspreken over wat is de totale ontwikkeling die u daar voor ogen ziet. En dan vervolgens kunnen wij weer vanuit de uitvoering ruimte geven aan individuele ontwikkelingen. Ten aanzien over de wenselijkheid van waar laten we doelgroepen landen, studenten of andere flexwonen. Dat is wellicht een discussie die u mee kunt nemen over het addendum op de woonvisie.

De heer Kooy (PvdA): Ja ik begrijp dat u deze gelegenheid en kans doorschuift naar uw collega die dan over huisvesting gaat. Wij horen juist heel veel klachten over mensen die Rijswijk nu binnen komen lopen. En die twee aan koppelen, een armzalig stukje Rijkswijk en behoefte aan heel veel woningen. Ook in de laagste categorie en ook voor flexwonen. En dan hebben we het ook over de spoedzoekers. We hebben er toch echt oplossingen voor nodig en ik vind het wel heel makkelijk dat u het parkeert van niet in Plaspoelpolder. Ziet u daar wel mogelijkheden in parkeert u het volledig bij uw collega?

Wethouder Van de Laar: Nou ik geloof dat ik net heb aangetoond en gezegd dat ik ongelofelijk veel grote mogelijkheden zie in de Plaspoelpolder om die te ontwikkelen. Een makkelijke transformatie van kantoorgebouwen waar die kwalitatief laagwaardig is voor de ruimte zie ik op dit moment minder voor ogen. Omdat de kansen en de daadwerkelijk aanbieder om daar een structurele duurzame ontwikkeling te realiseren voor Rijswijk op dit interessant kan zijn. En dan komen we op heel korte termijn naar u toe met die plannen. En dan kunt u zich daar zelf over uitspreken. Ik ga met uw goedvinden naar GroenLinks over duurzaamheid. Dat is een ook een ontzettend belangrijk onderwerp. De afgelopen jaren was er een apart duurzaamheidsbudget. Dat is veel ook naar communicatie gegaan en duurzaamheidsfonds. En dat heeft op zich zijn werking gehad ook naar interne bijeenkomsten over wat is het belang van duurzaamheid, wat is dat, wat is circulariteit, wat betekent dat voor al die gebieden. Dat zijn aan die bewustwording moet nog steeds worden gewerkt. Maar eigenlijk al sinds mijn ik ben afgestudeerd op duurzaamheid. Ben ik ervan overtuigd dat duurzaamheid niet een premium op een product om het duurder te maken. Duurzaamheid is niet voor de happy few. Duurzaamheid is ook niet een apart paragraafje in de begroting. Maar moet integraal onderdeel uitmaken van het totale beleid en dat is waar het college op dit moment aan werkt.

Mevrouw Alberts: Dan wou ik graag vragen aan de wethouder hoe gaat u dat precies bereiken dan dat het inderdaad echt integraal onderdeel is van alle besluitvorming?

Wethouder Van de Laar: Ja ik heb niet gezegd dat het integraal onderdeel uitmaakt van de besluitvorming. Maar dat het integraal onderdeel uitmaakt van de uitvoering van de dagelijkse hoe we dat doen. Dus bijvoorbeeld ik denk dat iedere wethouder daar wel aan kan tonen vanuit de eigen portefeuille wat daar aan duurzaamheid gebeurt. Maar bijvoorbeeld bij stadsbeheer is dat onder andere dat, en dat is maar een heel klein voorbeeld, maar het schiet mij nu te binnen dat de planten van het Bogaardplein niet worden weggegooid maar dat die gewoon elders worden gebruikt. Dat is circulariteit, dat is duurzaam et cetera. Zo zijn er ongelofelijk veel voorbeelden te geven over hoe duurzaamheid gewoon praktisch in de praktijk wordt uitgevoerd.

Mevrouw Alberts (GL): Ja en dat was nou precies mijn punt voorzitter. In de uitvoering hoe dat dan in de andere niet in de portefeuille van deze wethouder maar ook echt in alle uitvoering tot uitvoering komt.

Wethouder Van de Laar: Nou omdat wij er bewust van zijn. En achter dat adagium staan. Dat we ons beleid en vooral de uitvoering duurzaam moeten doen.

Voorzitter, ik ga verder naar de moties. Ik geloof dat de motie baggeren niet is formeel is ingediend. Maar toch vind ik dat een heel mooi onderwerp dat u daar aandacht voor vraagt. Want dat is nou echt zo'n onderwerp waar heel veel waar helemaal geen aandacht voor is eigenlijk. Maar toch ontzettend belangrijk is en heel veel geld inderdaad naartoe gaat. En dat wordt weleens vergeten. Dus ik ben blij dat iemand het opmerkt. Want en we doen dat ook samen met het hoogheemraadschap Delfland. Wij door dat samen te doen kunnen we groter inkopen en daardoor efficiënt de boel aanbesteden.

Maar goed dan ga ik door naar de volgende motie, motie 13 glasvezel. Ik ben het helemaal eens met de strekking van die motie als het gaat over dat wij in Rijswijk in de regio voor ons inwoners

maar ook voor het vestigingsklimaat een zeer sterk glasvezelnetwerk moeten hebben. En dat past helemaal in de SmartDelta, van de Roadmap Next Economy, van de MRDH om het maar eens wat groter te brengen. Dus ik huldig en omarm ook uw streven om daar goed in gesprek te zijn en daar zelf voortgang in te maken. We zijn ook goed gesprek. We hebben een platform met alle commerciële aanbieders die trek hebben zal ik maar zeggen om deel te nemen aan dat overlegplatform. En daar gesproken in afstemming ook met de regio over hoe die glasvezel de grond in gaat. Hoe diep die komt te leggen.

De heer Kooy (PvdA): Voorzitter dank u wel. Ja wethouder wat een gloedvol betoog. De urgentie is denk ik nog veel hoger dan dat u hier aangeeft ook voor het welzijndomein. Want ik verneem van een aantal ouderen in Oud Rijswijk dat daar momenteel de communicatieverbindingen zo slecht zijn dat ze niet eens normale Skypeverbinding of niet eens televisie kunnen kijken, laat staan dat ze in de tijd van corona dat ze de deur niet uit kunnen, toch afhankelijk zijn van de internetverbindingen. Dus naast de ondernemers zitten we ook met een groter groeiende populatie thuis die toch echt tegen de grenzen aanloopt van een heel slecht oud netwerk. Dus wilt u dat meenemen in uw betoog ook naar MRDH dat we toch ook op andere vlakken dan enkel het bedrijfsmatig noodzakelijk hebben dat we voorwaarts gaan.

Wethouder Van de Laar: Dank voor deze illustratie. Ten aanzien van de glasvezel zijn we dus in gesprek via platform met alle aanbieders die daar de commerciële aanbieders die daadwerkelijk de glasvezel zetten. En alle glasvezelaanbieders die maken plannen om dat daadwerkelijk uit te voeren. U pleit eigenlijk voor twee dingen. Om dat binnen anderhalf jaar te doen dat is technisch misschien wel mogelijk, praktisch in de uitvoerbaarheid wat onwenselijk omdat we dan binnen anderhalf jaar de hele stad open moeten leggen en we proberen dat zoveel mogelijk te doen met straatinrichtingen, met de openbare verlichting et cetera. Maar dat is op zich al een uitdaging genoeg maar daar doen we ons best voor om dat zo snel mogelijk te laten verlopen. Maar u pleit ook nog voor het verlagen eigenlijk het staat er bij als klasse 1 VNG voor het verlagen van het tarief voor de leges die de bijvoorbeeld KPN of T-Mobile of Primevest moet betalen om die kabel in de grond te leggen. En als we die leges verlagen dan missen we gewoon een hoop geld voor iets waar heel veel in geïnvesteerd wordt. En de wegen worden niet mooi, de leges worden onder andere betaald voor de degeneratie met een moeilijk woord. De stoepen worden opengebroken, het is lelijker. Je valt er misschien wel weer eens over. En we zien op dit moment nog geen aanleiding om die leges te verlagen omdat de meeste bekabelaars gewoon plannen maken om glasvezel aan te leggen. En het zou een miljoen schelen en nou ja daarvan wil ik niet bij voorbaat al zeggen met dit amendement laten we dat weggeven. Punt motie 17.

De heer Sloddering: En kunt u even reflecteren op de opmerking van de ACM over of u dat begrijpt onderschrijft en dat u niet van plan bent om Rijswijk in stukjes te knippen zodat het Rijswijk steeds minder aantrekkelijk wordt voor aanbieders. En af zullen haken en dat we overgeleverd aan een aanbieder.

Wethouder Van der Laar: Ja dat daar kan ik op reflecteren. Daar kan ik nu op reflecteren. Maar ik ben bezig met het schrijven van een raadsinformatiebrief over dit onderwerp om alle feiten op een rij te zetten, ook met welke bekabelaars we nu in zee gaan en hoe die gesprekken gaan. En wat voor een aspecten eigenlijk allemaal aan bod komen op het moment dat hier overal bekabeling, en dan neem ik die reflectie mee in die raadsinformatiebrief, zodat we daar vervolgens bij een forum nog een keer over te spreken komen.

Motie 17 daar is geloof ik al iets over gezegd, maar we gaan spreken over de kosten van het afval en de manier afval de bedoeling is om meer te scheiden, minder kosten.

En motie 5 in de nieuwe benummering dat gaat over het verduurzamen van de bezorging. Dat vind ik een heel sympathieke motie. Dat is tenminste als ik mag interpreteren als het verduurzamen van bezorgen. En we zien dat nu inderdaad bezorgingsinitiatieven ook door restaurants die dat nog niet deden. Het zou heel mooi zijn als dat duurzaam wordt, als dat circulair gebeurt. U pleit voor herbruikbare bakjes. Ik weet niet of dat de rol is van de gemeente om dat te doen. Dus dat laat ik bij het oordeel van de raad.

En ten aanzien van de amendementen is ook oordeel raad. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Besteman.

Wethouder Besteman: Dank aan de leden van de raad voor de inbreng vanavond. Laat ik starten met het onderwerp hervorming van subsidies. Daar is veel over gezegd. En dat geldt ook voor het op orde brengen van de gemeentefinanciën. Daar is door velen van u over gesproken. En terecht ook denk ik vanavond. Want inderdaad, ik heb afgelopen dinsdag ook al gezegd zoals **mevrouw De Man** heel netjes citeerde dat willen we als gemeente ook op langere termijn in staat zijn activiteiten voor onze inwoners aan te kunnen bieden dan is het absoluut nodig om onze eigen financiën op orde te hebben. En dat zijn wij dan ook vast voornemens te doen als college. Anderzijds geldt ook de vaste overtuiging van dit college dat meer samenwerking leidt tot innovatiever aanbod van activiteiten. En ook tot meer efficiëntie. Dus dat wil ik nog even als inleiding aan uw raad meegeven voorzitter. Nou hoe gaan we dat dan doen de komende tijd? We zitten op een strakke planning en dat betekent het als volgt. U krijgt nog deze maand een startnotitie van mij toegezonden. De volgende stap is het invullen van het maatschappelijk kader voor alle programma's. En op basis daarvan gaan we de subsidies herverdelen in gezamenlijkheid. En dat betekent dus een herijking zeg ik nadrukkelijk tegen de **VVD** en geen kaasschaaf. En ik heb al van vele fracties vanavond goede input gehoord voor dat kader. Dus ik heb daar vertrouwen in dat we daar in gezamenlijkheid en goed overleg uit zullen komen.

Voorzitter, ik ga nog even door naar de ingediende motie onder andere door **D66**, motie beleidskader subsidies. De strekking daarvan kan ik zeker overnemen, te meer ook omdat de planning en de voorgestelde timing in die motie volledig overkomt met de planning en de timing die het college voorstaat. Voorzitter, dat was mijn motie. En de rest is volgens mij niet ingediend.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja voorzitter, ik wil niet reageren op de motie van D66 hoewel wij die wel gaan steunen bij stemming. Maar ik wil wel graag weten van de wethouder, er stond voor 2021 geen korting op het subsidiebedrag ingevuld. Maar wij zien en dan kom ik nog maar heel even terug op mijn vraag 6 oktober, wij zien toch het niet indexeren van de subsidiebedragen zien wij als een verkapte korting op uw subsidieuitgangspunten. En ik wil toch van de wethouder een duidelijke afspraak of dat ook voor 2021 weer gaat gelden die niet indexering van nogmaals de subsidiebedragen maar wel de indexering van de huurprijzen die gevraagd wordt van de subsidie instellingen. Wat zijn uw plannen?

Wethouder Besteman: Ik heb ook, dacht ik, in een commissie toegelicht dat met de komst van de nieuwe subsidieverordening de systematiek van aanvragen is veranderd. Instellingen en instanties vragen nu aan inclusief de indexering als ze die nodig hebben. Dat was voorheen anders. Dus dat is een andere manier van aanvragen en beoordelen. **Mevrouw Van Nunen** maakt nog een opmerking over de huurovereenkomst. Die staat wat mij betreft los van de subsidie. Want het uitgangspunt ook van het subsidiëren vanuit de gemeente is ook dat we activiteiten subsidiëren. En de huurovereenkomst is daar nou ja een losstaand onderdeel van.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter wij horen dat de huur wel geïndexeerd wordt. Dus daadwerkelijk blijft er dan toch minder geld over voor de instellingen als zij minder geld krijgen, niet geïndexeerd maar wel die huur geïndexeerd moeten terugbetalen aan u? Dan blijft er toch daadwerkelijk minder geld over? Bent u het daar met ons eens en zijn bovendien ook nog eens de cao-verplichtingen voor hun personeel na moeten komen. Ik wil gewoon een duidelijk antwoord van de wethouder of zij vindt dat dan ook minder geld voor de activiteiten overblijft. En dus ook de prestaties waar u de instellingen op afrekent.

Mevrouw Koopman (D66): Ja de wethouder had het net over dat de strekking van onze motie werd overgenomen. En ik was dan wel benieuwd waarom u niet de motie in zijn geheel overnam in plaats van alleen de strekking daarvan.

Wethouder Besteman: Nou voorzitter, in mijn beleving neem ik dan de motie over als ik de strekking overneem. Maar goed ik zie een duim omhoog. Dus volgens mij hebben we elkaar gevonden **mevrouw Koopman** en ik. Als het gaat om de indexeringen afgelopen jaar **mevrouw Van Nunen** dat is inderdaad in de begroting vorig jaar door uw raad vastgesteld dat de indexering niet wordt doorgevoerd. En zoals ik u net ook al aangaf in het nieuwe maatschappelijke kader wat wij nu gaan vaststellen stel ik dat heel graag vast met uw raad. Dus daarin kunt u kaders meegeven waarin een van de kaders die al vast staat vanuit de subsidieverordening is dat wij als gemeente activiteiten subsidiëren en geen instellingen. Dus dat voorzitter misschien nog even ter aanvulling.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): heeft nog een vraag over de bezuinigingen op het lokaal onderwijsbeleid. Kan de wethouder uitleggen waar die bezuiniging precies betrekking op heeft? Want het is een derde van het totale bedrag. Bedankt dat ook dat het taalontwikkelingsprogramma het onderwijsachterstandenbeleid ook wordt gekort? Daar wil ik graag een antwoord op dat.

Wethouder Besteman: er wordt niet gekort op onderwijsbeleid noch op achterstandenbeleid.

Burgemeester Verkerk vervolgt de bijdrage van het college als portefeuillehouder. Hij heeft geen bezwaar tegen de motie van **Beter voor Rijswijk** naar de hufferboetes. Het past binnen het beleid van het college om in te zetten op handhaving en als dit een manier is om dat te versterken dan kan het worden toegepast.

De heer Kooy (PvdA) vraagt, verwijzend naar de statistieken van het aantal bekeuringen en boetes vorig jaar, waarom de burgemeester denkt dat de huffertoeslagen gaan werken. In reactie geeft **de burgemeester** aan dat er inzichten zijn die dat aangeven en die zou hij weleens willen beproeven.

De heer Kooy (PvdA): Er wordt al zoveel onderzocht. Als ik ga kijken over hoeveel boetes er bijvoorbeeld voor het niet opruimen van hondenpoep worden uitgegeven per jaar dan denk ik ook niet daar moeten we geen hufferboetes voor gaan doen. De handhaving loopt er super bij achter.

Burgemeester Verkerk: We gaan het zien, we gaan het zien. Dat wordt gerapporteerd, geen bezwaar. Dan ga ik naar de CDA-motie die ik nu beter begrijp dat het gaat om ja de ondersteuning van de boa's in materiële zin gewoon handen aan de ploeg, ook in het uitvoerend werk. Ja zeker dat kan helpen. Dus geen bezwaar tegen dit voorstel om hier eens naar te kijken. En u zei al dat in andere gemeentes dit ook geprobeerd wordt. Nou dan gaan we dat hier ook doen. Ook hier geldt dus ja alle hands on deck om handhaving op orde te krijgen en adequaat te krijgen. Dus geen bezwaar.

De heer Van Enk (CDA) geeft aan dat het geen motie betreft maar een verzoek, dus vraagt of dit een toezegging tot een onderzoek en voorstel is. De burgemeester bevestigt dat dit een toezegging is.

Burgemeester Verkerk stelt voor dat de opmerking van **Beter voor Rijswijk** over de vergaderorde bij het presidium kan worden besproken.

U had ook iets gezegd over een brief van twee mensen over het nieuwe stadhuis gepubliceerd. Ja dat mag. Ik zal daar maar met een beetje nuchterheid mee omgaan. Iedereen mag zijn mening geven of een brief schrijven. Ik stel voor dat we dat dinsdag als we hierover spreken eens even zien wat voor een duiding dat moet hebben. Want ik dacht in ieder geval dat de raad voldoende is geïnformeerd om op volwassen wijze een oordeel te vormen over het dossier.

De heer Kruger (BVR): Ja ook als er mogelijk sprake is van naar buiten uitdragen van stukken die nog...

Burgemeester Verkerk: We zullen het dinsdag zien.

De voorzitter sluit de tweede termijn van het college af en schorst de vergadering voor 10 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering en leidt de besluitvorming in. Na de behandeling van de 11 amendementen en 21 moties zal besluitvorming plaatsvinden met betrekking tot drie besluiten in het kader van de begrotingsdebat, het voorstel tweede halfjaarrapportage 2020, de programmabegroting en als derde voorstel inzake vaststelling van de belastingverordeningen.

4d. Besluitvorming ingediende moties en amendementen

De voorzitter vraagt of er nog moties en amendementen worden ingetrokken of veranderden. Op verzoek van mevrouw Alberts (GL) worden alle amendementen langsgeslagen, met de vraag aan de indiener of het wordt aangehouden of in stemming gebracht.

Amendement I Afvalstoffenheffing wordt gehandhaafd.

Amendement II dekkingsvoorstel participatiebeleid wordt gehandhaafd.

Amendement III stelpost jeugd wordt gehandhaafd.

Amendement IV matigen verhoging afvalstoffenheffing wordt gehandhaafd.

Amendement V blokhuut Wilhelminapark wordt gehandhaafd.

Amendement VI investeren in beleid, bedrijventerreinen en retail wordt gehandhaafd.

Amendement VII handhaving in Rijswijk op peil wordt gehandhaafd.

Amendement VIII onderhoud straten en groen basis op orde wordt gehandhaafd.

Amendement IX aanpassing parkeertarieven tweede auto wordt gehandhaafd.

De negen amendementen worden in stemming gebracht:

Amendement I Afvalstoffenheffing is met 24 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen.

Amendement II dekkingsvoorstel participatiebeleid is met 22 stemmen voor en 8 stemmen tegen

aangenomen.

Amendement III stelpost jeugd is met 13 stemmen voor en 18 stemmen tegen verworpen.

Amendement IV matigen verhoging afvalstoffenheffing is met 20 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen.

Amendement V blokhuut Wilhelminapark is met 24 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen.

Op verzoek van **de heer Dolmans (D66)** vindt herstemming plaats bij amendement VI, aangezien niet iedereen zijn stem heeft uit kunnen brengen. Met de herstemming is amendement VI investeren in beleid, bedrijventerreinen en retail is met 23 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.

Amendement VII handhaving in Rijswijk op peil is met 23 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.

Amendement VIII onderhoud straten en groen basis op orde is met 24 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen.

Amendement IX aanpassing parkeertarieven tweede auto is met 22 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

Na de amendementen vindt besluitvorming plaats over de 21 moties.

De heer Weterings (RB) geeft bij motie I hufferboetes en afvaldumpen aan dat deze niet in stemming hoeft worden genomen omdat deze is overgenomen door het college. Naar aanleiding hiervan vraagt de voorzitter of er iemand stemming wil en concludeert dat deze unaniem is aangenomen. **Mevrouw Alberts (GL)** licht de orde toe dat de indiener ervoor kan kiezen om de motie niet in stemming te brengen als deze door het college is overgenomen. Deze komt dan wel op de lijst met toezeggingen en moties als zijnde overgenomen door het college. De voorzitter dankt mevrouw Alberts voor de toelichting en geeft aan deze figuur nog niet eerder te hebben meegemaakt. Motie I hufferboetes en afvaldumpen is overgenomen door het college.

Motie II Werk aan de winkel is overgenomen door het college.

Mevrouw Alberts (GL) geeft aan dat motie III Grip op energieverbruik aangehouden kan worden tot de voortgangsrapportage, vanwege de toezegging van de wethouder energietransitie om het mee te nemen in de voortgangsrapportage. De voorzitter stelt vast dat de motie III Grip op energieverbruik is aangehouden en voor vandaag van tafel.

Motie IV 30 als uitgangspunt wordt in stemming gebracht. **De heer Dolmans** geeft als stemverklaring aan dat D66 Rijswijk de motie sympathiek vindt en dat hij de wethouder heeft gehoord dat hij de motie zoals hij nu op tafel ligt niet kan uitvoeren. D66 zal op dit onderwerp terugkomen bij de mobiliteitsvisie, maar stemt nu tegen. **Mevrouw De Man (OR)** vindt het een sympathieke motie, maar zal tegen de motie stemmen omdat ze het ziet als een geval van automobilist pesten. Het streven naar nul verkeersslachtoffers vindt OR een utopie die we in de Rijswijkse raad niet moeten nastreven. Motie IV is met 7 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen.

Motie V wordt op verzoek van **de heer Wit (GL)** in stemming gebracht. Motie V maaltijden bezorgen zonder zorgen is met 16 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.

Motie VI Avalex wordt met 7 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.

Motie VII Abonnement parkeren is met 12 stemmen voor en 19 stemmen tegen verworpen.

Motie VIII Kwijtschelden opnemen in armoedebelid is met 6 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen.

Motie IX kwijtschelding in 2021 naar 50% is met 5 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen.

Motie X op = op is met 7 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.

Motie XI afvalstoffenheffing beperken tot inflatiepercentage is met 7 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.

Motie XII Aanpassen prijs parkeervergunningen is met 7 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen.

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat vanwege de toezegging van de wethouder dat hij er hard aan werkt, met aanbieders in gesprek is en snel met een raadsinformatiebrief komt de motie XIII Glasvezel wordt aangehouden. De heer Sleddering verzoekt om bij de raadsinformatiebrief wel een echte discussie te kunnen voeren en niet voor voldongen feiten te staan. De voorzitter geeft aan dat debatteren buiten de orde van deze vergadering is en dat de volgende keer gekeken wordt naar wat de stand is.

De heer Dolmans (D66) geeft aan dat de motie XIV kan worden ingetrokken omdat het college de motie in zijn geheel heeft overgenomen. Motie XIV Eenrichtingsverkeer Herenstraat Willemstraat is overgenomen en wordt ingetrokken.

Motie XV beleidskader subsidies wordt op verzoek van **mevrouw Koopman (D66)** in stemming gebracht. **De heer Sleddering (VVD)** geeft als stemverklaring dat het idee van de motie sympathiek is, maar dat deze overbodig is omdat het staande beleid is. Om die reden stemt VVD tegen. **Mevrouw De Man (OR)** sluit zich in haar stemverklaring aan bij de heer Sleddering en stemt tegen. Met 22 stemmen voor en 9 stemmen tegen is Motie XV beleidskader subsidies aangenomen.

De heer Van Enk (CDA) geeft aan dat de motie XVI wordt ingetrokken omdat de wethouder deze heeft overgenomen. Motie XVI Snappen of schrappen is door het college overgenomen en wordt ingetrokken.

Op verzoek van **de heer Van der Meij (GBR)** wordt motie XVII herijking afvalstoffenheffing in stemming gebracht. Met 22 stemmen voor en 9 stemmen tegen is motie XVII herijking afvalstoffenheffing aangenomen.

De heer Van der Meij (GBR) geeft aan dat motie XVIII kan worden ingetrokken vanwege de toezegging vanuit het college om met Groot Rijswijk te praten. Toezegging is genoteerd, motie XVIII heroverwegen bezuiniging Rijswijk Regelrecht is ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van de orde van deze raad.

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat motie XIX kan worden aangehouden tot latere behandeling naar aanleiding van de wethouder. Motie XIX investeren Rijswijkse jeugd wordt aangehouden en maakt geen onderdeel meer uit van de orde van deze vergadering.

De heer Weterings (RB) geeft aan dat vanwege de toezeggingen van de wethouder de motie XX wordt teruggetrokken. De toezegging is genoteerd, motie XX Red Lions wordt ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van de orde van deze vergadering.

De heer Weterings (RB) geeft aan dat motie XXI overbodig is gezien het goede betoog van de wethouder. De motie XXI Prijzen van leveranciers is ingetrokken, maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

5. Voorstel inzake vaststellen van de belastingverordeningen 2021 (nr, 20-037).

Het raadsvoorstel vaststellen van de belastingverordeningen 2021 wordt in stemming gebracht. **Mevrouw De Man (OR)** geeft als stemverklaring dat er in de verordeningen een aantal zaken staat waar Onafhankelijk Rijswijk zich absoluut niet in kan vinden. Om die reden stemt OR tegen. **De heer Kooy (PvdA)** geeft als stemverklaring aan dat aansluitend bij het gevoerde debat PvdA hier geen positief oordeel over kan vellen en tegen stemt. Met 23 stemmen voor en 8 stemmen tegen is het raadsvoorstel belastingverordeningen 2021 aangenomen.

4. Besluitvorming halfjaarrapportage 2020 en begroting

Op verzoek van **de heer Kooy (PvdA)** wordt het raadsvoorstel tweede halfjaarrapportage 2020 in

stemming gebracht. Met 25 stemmen voor en 6 stemmen tegen is het raadsvoorstel tweede halfjaarrapportage 2020 aangenomen.

De programmabegroting 2021-2024 wordt in stemming gebracht. **De heer Sleddering (VVD)** geeft als stemverklaring dat het altijd een mooi moment is om een begroting aan te nemen zodat het gemeentelijke apparaat weer aan de slag kan. Maar er zitten in deze begroting zoveel zaken waar de VVD het niet mee eens is dus VVD zal tegen deze begroting stemmen. **Mevrouw Alberts (GL)** geeft een stemverklaring een beetje in lijn met de stemverklaring van de heer Sleddering. Er zitten te veel zaken in, te veel keuzes die niet de goede kant op gaan in deze begroting. En bovendien heeft GroenLinks ook wel moeite gehad met het proces om hier te komen dus vandaar dat GroenLinks helaas niet voor zal stemmen. **Mevrouw De Man (OR)** sluit zich met haar stemverklaring aan bij de vorige sprekers en zal ook tegen de begroting stemmen. De begroting 2021-2024 is met 19 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen.

6. Bekrchtiging geheimhouding

Mevrouw De Man (OR) en de heer Kooy (PvdA) krijgen de gelegenheid om het woord te voeren over de bekrchtiging van geheimhouding. **Mevrouw De Man** geeft aan dat Onafhankelijk Rijswijk tegen de bekrchtiging van de geheimhouding stemmen, omdat OR graag en al heel lang openheid willen en transparantie naar de inwoners over het Huis van de Stad. Uiteraard zal OR het respecteren als de raad besluit dat er geheimhouding op de stukken zal berusten.

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat er in het forum over is gesproken en dat de wethouder heeft toegezegd een managementsamenvatting te maken om meer informatie beschikbaar te stellen. De raad heeft deze nog niet gezien en moet hier nu over besluiten. PvdA is nog steeds van mening dat er veel te veel in staat wat gewoon openbaar zou moeten zijn. De heer Kooy is benieuwd of de raad die managementsamenvatting nog gaat krijgen. **Wethouder Lugthart zegt toe dat de managementsamenvatting morgen wordt verstuurd aan de raad. Met 30 stemmen voor en 1 stem tegen is de geheimhouding bekrchtigd.**

7. Sluiting

De voorzitter geeft aan genoten te hebben van het debat en de inzet van de raad voor de stad. Complimenten voor de raad en het college. De voorzitter staat kort stil bij de weinig romantische coronaomgeving en kijkt uit naar betere momenten met meer ruimte voor eten en praten in de wandelgangen.

De voorzitter sluit de vergadering om 0.05 uur.

Vastgesteld in Raadsvergadering van 2 februari 2021,

Voorzitter,

Forum griffier,